

Nr. 1607 Prot.
31.05.09.2017

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E MJEDISIT
AGJENCIA KOMBËTARE TË ZONAVE TË MBROJTURA
DREJTORIA E MENAXHIMIT, PROJEKTEVE DHE MONITORIMIT

Nr. 922 prot.

Tiranë më, 31.08.2017

Lenda: Kthim përgjigje

Znj. NURIE DINAJ
ADMINISTRATOR
Shoqëria "DRAGOBIA ENERGY" sh.p.k
Njësia Bashkiake nr.2, Rruga "Papa Gjon Pali II",
Ndërtesa nr. 12, ABA Business Center, kati i 7-të teknik, Tiranë

Për dijeni:

Z. BESNIK HALLAÇI
DREJTOR
Administrata Rajonale e Zonave të Mbrojtura, Kukës

Znj. DINAJ,

Në përgjigje të shkresës tuaj me nr. 655 Prot., datë 08.06.2017 drejtuar Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura, me lëndë "Dërgim i Planit të Rehabilitimit për projektin "Ndërtimi i HEC-ve në kaskadën e Dragobisë", ju sqarojmë si më poshtë vijon:

Pasi u njohëm me Planin e Rehabilitimit dhe Studimin mbi Vegjetacionin, si kushte që vijnë nga përmbushja e kushteve të Lejes së Mjedisit me nr. 305 Prot., datë 23.07.2013 për projektin "Ndërtimi i HEC-ve në kaskadën e Dragobisë" si dhe faktit të pashmangshëm të fillimit të punimeve për realizimin e këtij projekti, Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura si pjesë e konsultimeve që ka bërë, e shikon si tepër pozitiv procesin që ka filluar me zonat e përcaktuara për tu rehabilituar. Nga ana tjetër mendojmë se ka shume elementë dhe zona të tjera më emergjente që mund të jenë pjesë e masave rehabilituese që do të kenë efekt më imediat në komunitetin e zonës duke parë edhe mosdakortësinë që ka në zonë.

Gjatë punimeve rehabilituese, subjekti juaj duhet të bashkëpunojë me Administratën Rajonale të Zonave të Mbrojtura, (AdZM) Kukës, për të bërë të mundur përfundimin me sukses të punimeve rehabilituese.

Faleminderit për mirëkuptimin,

DREJTORI PËRGJITHSHËM

Zamir Dedej

Adresa: Rruga e Nobert Jokl (ish godina e ATSH), Tiranë

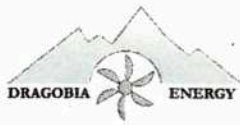

Departamenti i Mjedisit

Nr. Dokumenti: Document Nr:	Ge2_704 ESMS 01
Lloj Dokumenti: Document Type:	Plan
Titull Dokumenti: Document Title:	Plani i Rehabilitimit për Projektin "Ndërtimi i Hidrocentraleve në Kaskadën e Dragobisë"
Drejtoria Zoteruese: Directory Group:	Drejtoria e Standarteve
Revizioni: Revision:	0
Data e Krijimit: Issue Date:	30/05/2017
Data e Aprovimit: Approved Date:	03/05/2017

Revizioni Revision	Date Modifikimi Modification Date	Pershkrimi Modifikimi Modification Description	Kerkuar nga Requested by	Aprovuar nga Approved by
0				

Departamenti i Mjedisit

Nr. Dokumenti : Document Nr:	Ge2_704 ESMS 01
Lloj Dokumenti: Document Type:	Plan
Titull Dokumenti: Document Title:	Plani i Rehabilitimit për Projektin "Ndërtimi i Hidrocentraleve në Kaskadën e Dragobisë"
Drejtoria Zoteruese: Directory Group:	Drejtoria e Standarteve
Revizioni: Revision:	0
Data e Krijimit: Issue Date:	30/05/2017
Data e Aprovimit: Approved Date:	03/05/2017

Revizioni Revision	Date Modifikimi Modification Date	Pershkrimi Modifikimi Modification Description	Kerkuar nga Requested by	Aprovuar nga Approved by
0				

Baseni i presionit: Baseni i presionit i HEC-it të Dragobisë paraqet në vetvete një dhomë të vendosur para hyrjes së ujit në tubacionin e turbinave të këtij HEC-i dhe është projektuar i tillë që uji të futet në tubacionin e turbinave pa krijuar efekte të dëmshme, si futja e ajrit në tubacion dhe formimi i shtjellave brenda sistemit të tubacionit të turbinave, apo përballimi i efekteve të grushtit hidraulik gjatë mbylljes së turbinave. E thënë ndryshe, baseni i presionit i HEC-it të Dragobisë është një strukturë apo objekt nëntokësor, që krijon kushtet e përshtatëshme që uji të futet në tubacionin e turbinave pa fenomente të dëmshme që mund të ndikojnë negativisht në turbinat e HEC-eve. Për pasojë, volumi i basenit të presionit duhet të jetë i mjaftueshëm për të mos lejuar futjen e ajrit në tubacionin e turbinave si dhe për të përballuar me ujë kërkesat e krijuara nga një rritje e papritur e ngarkesës së turbinave, sidomos gjatë mbylljes së tyre.

Tubacioni i turbinave dhe kanali i largimit: Tubacioni i turbinave i HEC-it të Dragobisë paraqet në vetvete një tubacion çeliku që e përcjell ujin nën presionin nga baseni i presionit për te godina e hidrocentralit dhe më tej, pas daljes së ujit nga turbinat, nëpërmjet kanalit të largimit, uji derdhet përsëri në shtratin e lumit të Valbonës.

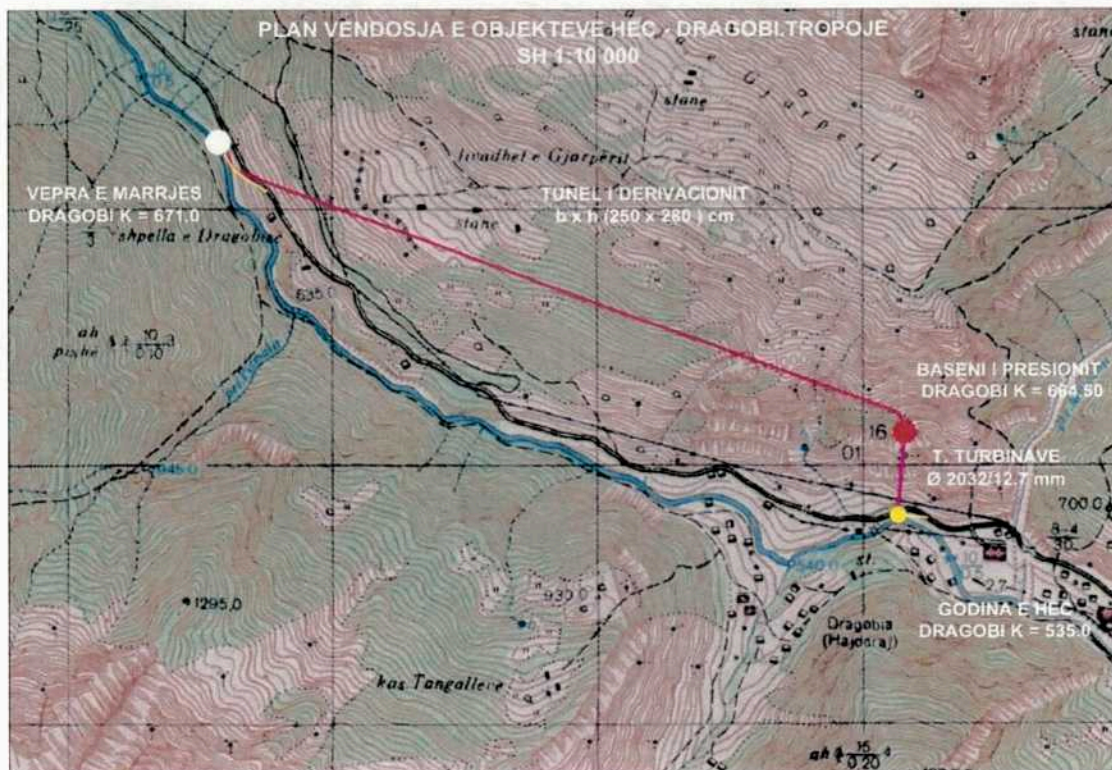
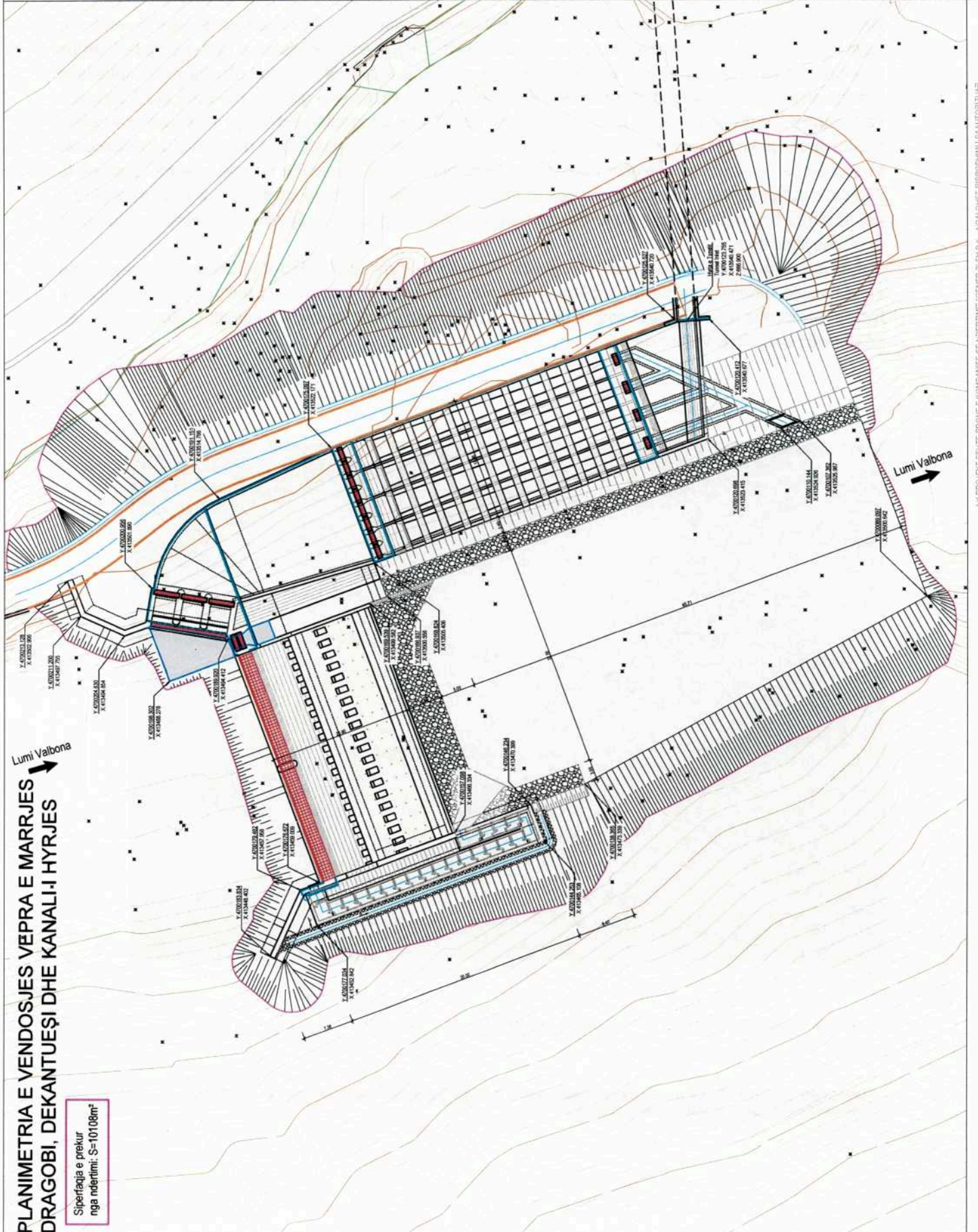

Figura 2-1 Përshkrimi i objekteve të HEC-it të Dragobisë në lumin e Valbonës

PLANIMETRIA E VENDOSJES VEPRË E MARRJES DRAGOBI, DEKANTUESI DHE KANALI I HYRJES

Sipërfaqja e prekur nga ndërtimi: S=10108m²

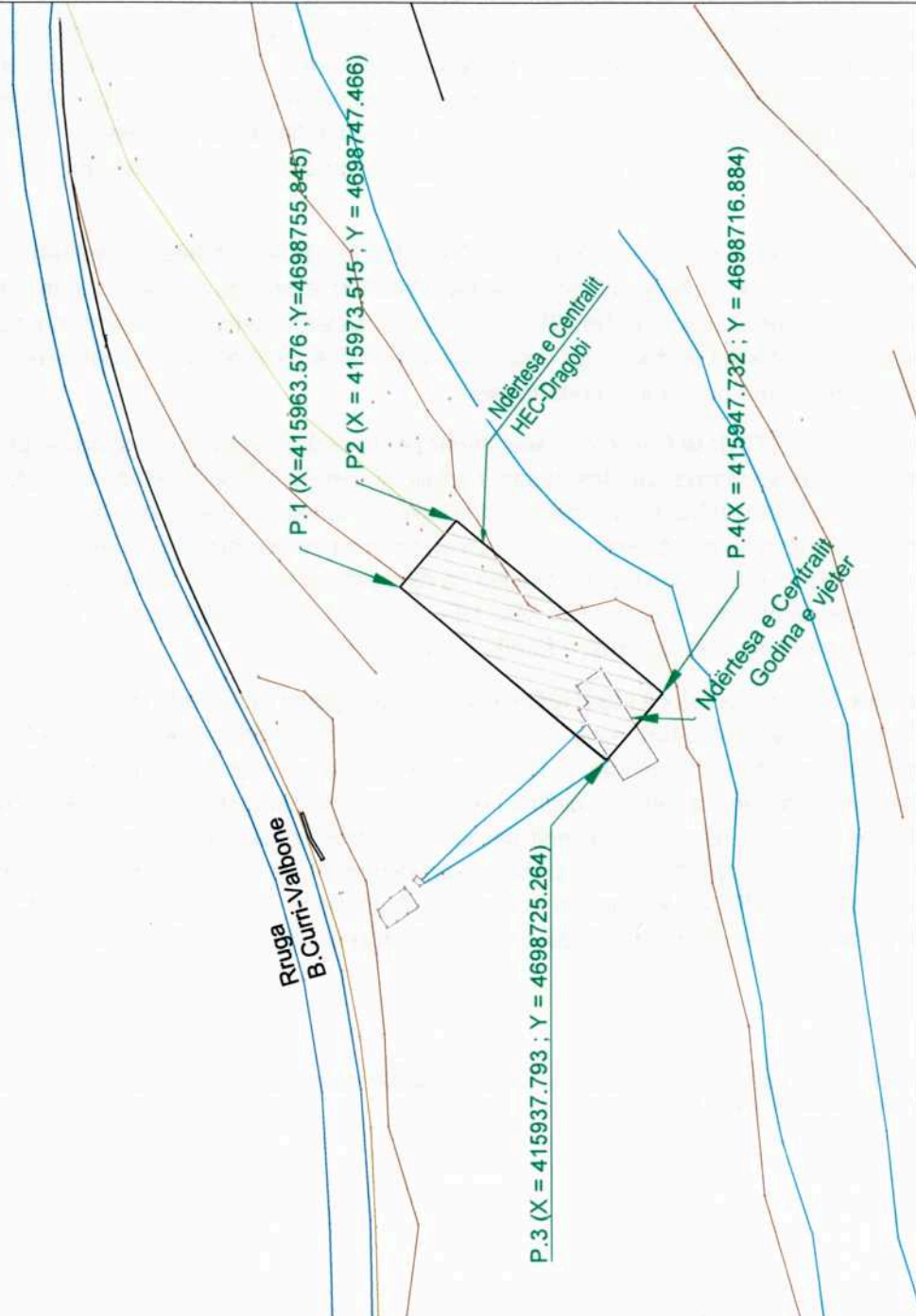
EMRI I PROJEKTIIT: Ndërtimi i HEC-ve në Dragobinë dhe Cerret në Lumën e Valbonës - Rrethi Tropojë		
ADRESA E PROJEKTIIT: Tropoje / Shqipëri		
POROSITËSI: "Dragobin Energy" sh.p.k		
HARTOJ: Ing. Tanush Caushi		
		
FAZA: PROJEKT ZBATIM		
Nr. i projektit:	7/10	
Data:		
		
GRUPI PROJEKTIIMIT: Grupi 2 Tanush Caushi		
Kontribuesi:	Kontribuesi	
Mirata:	Roland Shyti	
RISHIKIMET		
No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	02/06/2017
Emri i Flites:		
PLANIMETRIA E VENDOSJES E VEPRËS SE MARRJES, DEKANTUESI DHE KANALI DRAGOBI		
Numri i Flites:		
I-01		
Shërbim:		

PLANIMETRIA E VENDOSJES SE GODINES HEC-DRAGOBI

Legjenda:

- Rruga per Godina HEC Dragobi
- Rruga kryesore
- Lumi

<p>EMRRI I PROJEKTI: Ndërtimi i HEC-ve të Dragobit dhe Centralit në Lumë të Valbonës - Rrethi Tropojë</p> <p>ADRESA E PROJEKTI: Tropoje / Shqipteri</p> <p>POROSITËSI: "Dragobit Energy" sh.p.a.</p> <p>HARTO: Ing. Tanush Caushi</p> <p>GENEPA</p> <p>FAZA: PROJEKT ZBATIM</p> <p>Nr./ Projekti: ... / ... / Zb. ...</p> <p>Data: ... / ... / ...</p>		<p>GRUPI I PROJEKTIMIT:</p> <p>Grupi 2: L.S.V.4.02.00.02</p> <p>Projekti: Tanush Caushi</p> <p>Kontrakti: Kontrakti Shqipëri</p> <p>Marrësi: Habori Shqipëri</p> <p>RISHIKIMET</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th>No.</th> <th>Rev.</th> <th>Data</th> </tr> <tr> <td>00</td> <td>Per zbatim</td> <td>29/05/2017</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> <p>Emri i Filet:</p> <p>PLANIMETRIA E VENDOSJES SE GODINES HEC-DRAGOBI</p> <p>Numeri i Filet:</p> <h1 style="font-size: 2em;">I-01</h1> <p>Shkalla:</p>	No.	Rev.	Data	00	Per zbatim	29/05/2017												
No.	Rev.	Data																		
00	Per zbatim	29/05/2017																		

Pika	Lista e Koordinatave dhe Siperfaqeve	
	X	Y
1	415963.576	4698755.845
2	415973.515	4698747.466
3	415937.793	4698725.264
4	415947.732	4698716.884
Sipefaqja e Godines		520 m²
Sipefaqja e rruges (Kufiri I Ndertimit		550 m²

2.2. Punimet E Ndërtimit Në HEC-In E Çeremit

Punimet inxhinierike civile në HEC-in e Çeremit, si hidrocentral i vogël përmban komponentët bazë të mëposhtëm: veprën e marrjes të ujit, dekantuesin, sistemin e derivacionit (tunelin), basenin e presionit, tubacionet e turbinave, godinën e HEC-it si dhe linjën e lidhjes elektrike të tij me rrjetin elektrik ekzistues.

Vepra e marrjes së ujit: lejon një rrjedhje të kontrolluar të ujit nga shtrati i përroit të Çeremit ku merret uji, duke e dërguar atë tek turbinat e hidrocentralit nëpërmjet sistemit të derivacionit (tunelit të këtij HEC-i) dhe tubacionit të turbinave .Një nga funksionet kryesore të veprës së marrjes të një HEC-i është edhe minimizimi i hyrjes së mbeturinave lundruese dhe të sedimenteve të sjella nga ana e ujit në hyrje të saj.

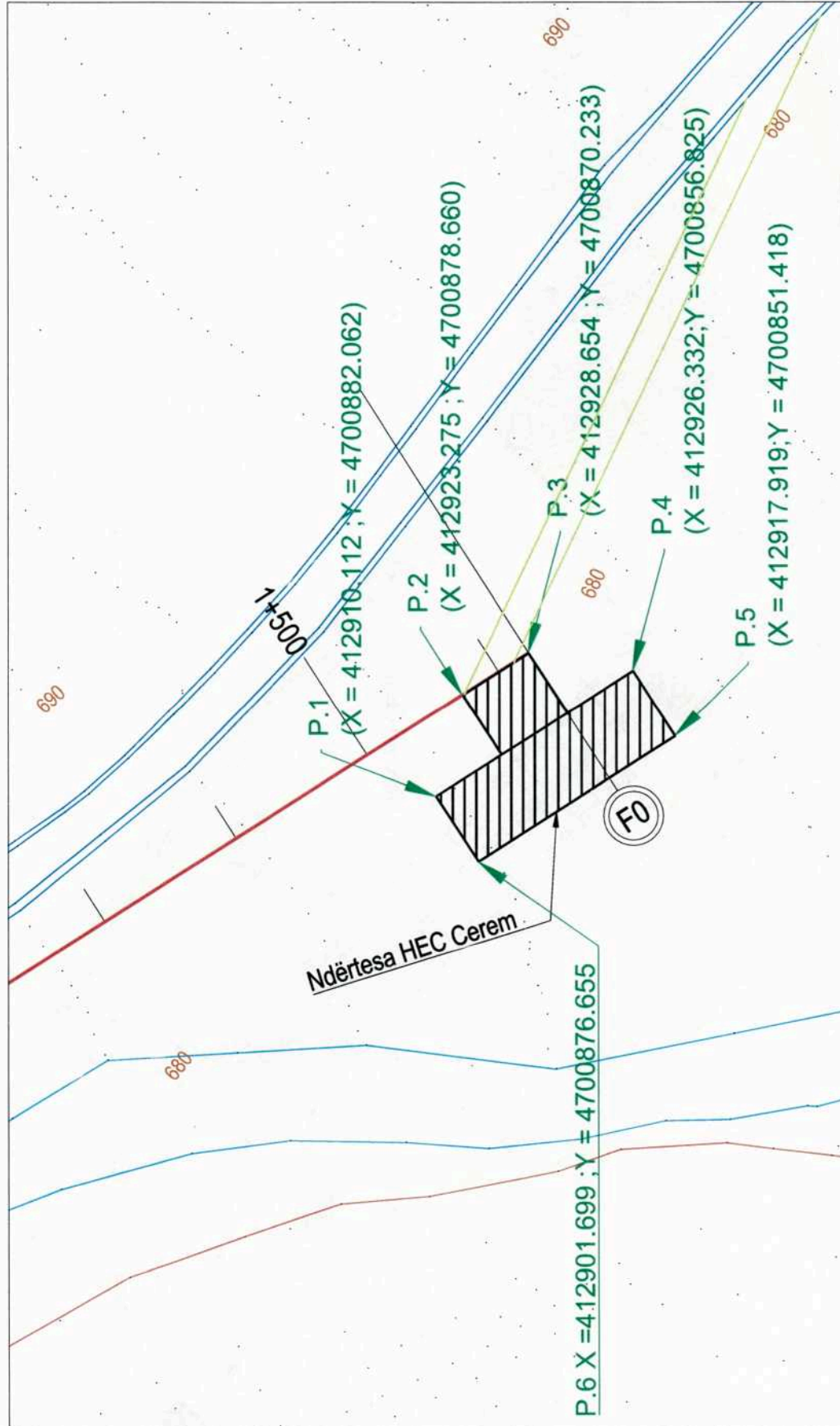
Dekantuesit: Këto struktura janë vendosur zakonisht pas veprave të marrjes dhe funksioni kryesor i tyre është kapja e sedimenteve me përmasa më të mëdha se 0.25 mm si dhe shpëlarja e tyre, duke mos lejuar në këtë mënyrë që këto sedimente të hyjnë në sistemin e derivacionit dhe tubacionit të turbinave dhe që mund të bëhen shkak për dëmtimin apo shkatërrimin e tyre. Sipas profilit gjatësor të dhënë në vizatimet përkatëse, dekantuesi i HEC-it të Çeremit fillon në progresivin 76.13m dhe përfundon në progresivin 138.63 m, përfshirë edhe pjesët rakorduese në hyrje dhe në dalje të dekantuesit.

Sistemi i derivacionit: Termi sistem i derivacionit nënkupton të gjithë përbërësit (objektet) e skemës së HEC-i që përdoren për të përcjellë ujë në distanca relativisht të mëdha nga vepra e marrjes para se uji të futet në tubacionet e turbinave. Në HEC-in e Çeremit sistemi i derivacionit përbëhet nga tuneli pa presion me gjatësi 2045m, i cili fillon nga progresivi 155 m dhe përfundon në progresivin 2,200 m (ku fillon baseni nëntokësor i presionit brenda tunelit).

Tuneli i derivacionit të HEC-it të Çeremit i parashikuar për tu ndërtuar për të transportuar ujin tranzit nga Dekantuesi i veprës së marrjes për tek baseni i presionit është një pjesë thelbësore e skemës së hidrocentralit të Çeremit dhe ndërtimi i tij është aplikimi i një nga teknikave më të mira të disponueshme për reduktimin e impakteve në mjedis krahasuar me instalimin e tubave përgjatë kanaleve që do duhej të hapeshin për instalimin e tubacionit, edhe pse kjo ka një kosto të konsiderueshme, duke zënë rreth 40 % të kostos totale të punimeve civile. Për këtë HEC ky tunel është projektuar me rrjedhje uji me sipërfaqe të lirë (pa presion), nën veprimin e forcës së rëndesës.

Baseni i presionit: Baseni i presionit i një HEC-i të vogël përfaqëson në vetvete dhoma të vendosura para hyrjes së ujit në tubacionit të turbinave dhe duhet të projektohet i tillë që uji të futet në tubacionin e turbinave pa krijuar efekte të dëmshme, si futja e ajrit në tubacion dhe formimi i shtjellave brënda sistemit të tubacionit të turbinave, apo përballimi i efekteve të grushtit hidraulik nga gjatë mbylljes së turbinave. E thënë ndryshe, baseni i presionit paraqet një strukturë apo objekt që krijon kushtet e përshtatëshme që uji të futet në tubacionin e turbinave pa fenomente të dëmshme që mund të ndikojnë negativisht në turbinat e HEC-it. Për rastin e basenit të presionit të HEC-it të Çeremit, ai është parashikuar të ndërtohet brënda në tunel, duke filluar në progresivin 2200 (aty ku përfundon tuneli i derivacionit).

PLANIMETRIA E VENDOSJES SE GODINES HEC-CEREM

Legjenda:

- Rruga per Godina HEC Cerem
- Rruga kryesore
- Lumi

Lista e Koordinatave dhe Siperfaqeve		
Pika	X	Y
1	412910.112	4700882.062
2	412923.275	4700878.66
3	412928.654	4700870.233
4	412926.332	4700856.825
5	412917.919	4700851.418
6	412901.699	Y = 4700876.655
Siperfaqja e Godines		391.6 m²
Siperfaqja e rruges (Kufiri I Nderimit)		522 m²

ENRITI PROJEKTI:
Ndërtimi i HEC-ve të Dragobisë dhe Ceremit në Lumën e Valbonës - Rrethi Tropojë

ADRESA E PROJEKTI:
Tropoje / Shqipëri

POROSITESI:
"Dragobit Energy" sh.p.k

HARTO:
Ing. Tanush Caushi

GENERA

PROJEKT ZBATIM

FAZA:

GRUPI PROJEKTIMIT:
Grupi 2
Tanush Caushi

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per raport	30/05/2017

Emri i Fildes:
PLANIMETRIA E VENDOSJES SE GODINES HEC-CEREM

Numri i Fildes:
I-01

Shekulli:

Tubacioni i turbinave dhe kanali i largimit: Tubacioni i turbinave i HEC-it të Çeremit do të përcjellë ujin nën presion nga baseni i presionit për te godina e hidrocentralit dhe më tej pas daljes së ujit nga turbinat e HEC-it, nëpërmjet kanalit të largimit, uji do të derdhet në shtratin e lumit të Valbonës, pranë bashkimit natyral të përroit të Çeremit me lumin e Valbonës. Tubacioni i turbinave i HEC-it të Çeremit do të ndërtohet me tub çeliku pjesërisht brenda në tunel (Fundi i basenit të presionit në progresivin 2200 m deri te progresivi 2547.4 m dhe pjesërisht si tubacion çeliku i futur në tokë (progresivi 2547.4 m deri te godina e centralit në progresivin 3026 m).

SKEMA E PËRGJITHSHME E SHFRYZIMIT ENERGETIK
HEC ÇEREM & DRAGOBI

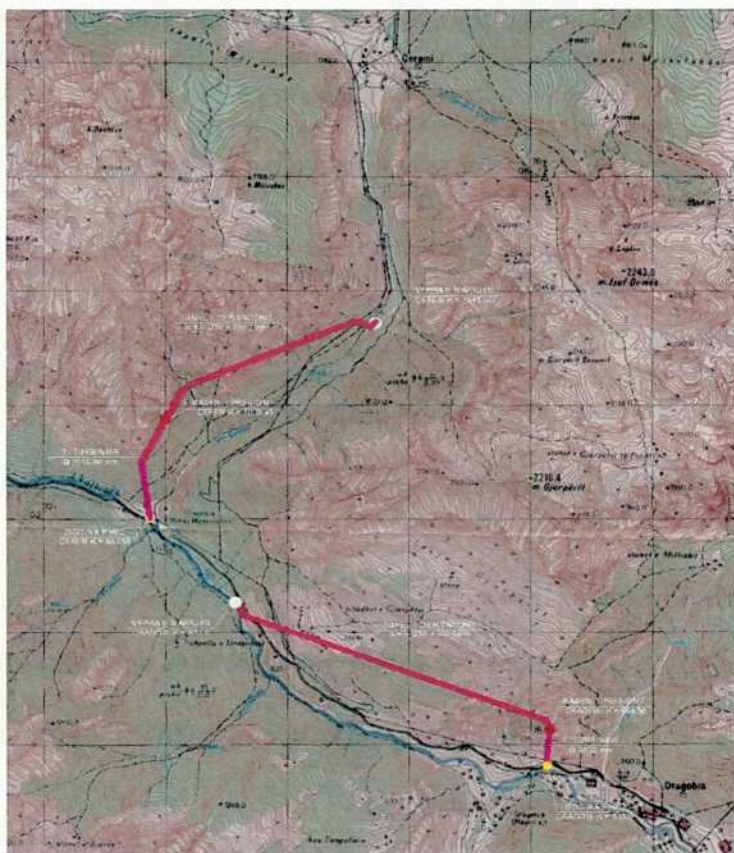

Figura 2-2:Skema e HEC -Çeremit

2.3. Metodologjia e Hartimit të Planit të Rehabilitimit

Hartimi dhe përpilimi i Planit të Rehabilitimit ka marrë në konsideratë situatën aktuale mjedisore para fillimit të punimeve për ndërtimin e HEC –eve ,duke u konsultuar me të gjithë dokumentacionin e nevojshem teknik të përpiluar nga grupet studimore për një aktivitet sa më të qëndrueshëm dhe miqësor me mjedisin.Janë hartuar inspektime në cdo shesh apo segment para fillimit të punimeve ndërtimore .

Është evidentuar paraprakisht lloji i vegjetacionit për të shmangur dëmtimin e ndonjë specie të mbrojtur sipas listës së "Red book".Llojet e rrezikuara janë evidentuar dhe janë njohur nga stafi në terren paraprakisht duke shmangur dëmtimin e tyre .¹

Janë parashikuar volumet e pritshme të gjermimeve të materialit natyrorë të gjeneruar nga proceset e gjermimit .

Janë evidentuar zonat ku janë bërë punimet për rrugë aksesi,sheshe për hapje tuneli apo ndërtimin e godinave të Hec-eve , për të cilat ka nevojë të kryhen punime rehabilitimi , kryesisht në skarpata ,për të shmangur erozionin natyror,përmisuar pamjen visuelle,për të qënë në harmoni me zonën përreth . Janë inspektuar dhe evidentuar zonat me problematikë të trashëguar ndaj erozionit natyror brenda parkut ,por edhe në afërsi me zonën e projektit , zonat e dëmtuara nga faktori antropogjen (nga shfrytëzim i parkut për material inert nga subjekte të tjera gjatë ndërtimit të rrugës nacionale Bajram Curri –Valbonë) , kërkesat e përdoruesëve tradicionalë të cilët kanë probleme të shkaktuara nga erozioni natyror, për të mundësuar rehabilitimin e këtyre zonave dhe njëkohësisht për të përdorur në mënyre eficente materialin e gjeneruar nga proceset e gjermimeve ,si dhe si kontribut për mbrojtjen e natyrës ,mjedisit dhe për komunitetin e zonës .

2.4. Materiali i gjeneruar nga proceset ndërtimore

Gjatë aktivitetit për hapjen e rrugëve të aksesit ,godinave,veprave të marrjes ,hapjen e tuneleve,do të kemi kryesisht punime gjermimi të konsiderueshëm,si pasojë do kemi gjenerim të dherave (material i ngurtë natyror) , dëmtim të vegjetacionit ,mbushje me cakull dhe shtrime me gur natyror të rrugëve të aksesit .

Sasia e llogaritur e pritshme e materialit të gjeneruar (dhera,gurë)deri në mbyllje të fazës së ndërtimeve,është afërsisht deri në 100 000 m³ .

2.5. Udhëzime mbi Rehabilitimin

Sipas Udhëzimit Nr.3;dt.17.05.2006 "Për planet e rehabilitimit të sipërfaqeve të dëmtuara ", rehabilitimi përfshin të gjitha ato masa të cilat synojnë të riparojnë tokën e shqetësuar ose degraduar dhe t'i kthejnë këto toka në një gjëndje të qëndrueshme dhe të pandotur që është e përshtatshme për të ardhmen e tokës.

Synimet kryesore të punës rehabilituese janë :

- Të arrihet një stabilizim i zonave të dëmtuara për të minimizuar erozionin natyror që vazhdon.
- Të rimbulojë të gjitha zonat ku janë kryer më parë punime për marrjen e materialeve për lëndë të parë,me specie të përshtatshme drunore dhe bimore.
- Të zgjedhë bimësinë në përputhje me florën dhe klimën e zonës.
- Të minimizojë ndikimin pamor të zonave të shqetsuara.
- Të përdor materialin e gjeneruar nga gjermimet për qëllime rehabilitimi.
- Të përmbushë kushtet e lejes së mjedisit.
- Të jetë në komplaincë me kuadrin ligjor institucional.

¹ Referuar studimit mbi llojin e vegjetacionit potencialisht të dëmtuar nga punimet ndërtimore Prof.Dr.Arsen Proko.

3. Impaktet Potenciale Nga Faza Ndërtimore.

Padiskutim që zhvillimi i një aktiviteti apo zhvillimi i një projekti, shkakton mbi mjedisin një impakt, qoftë ky pozitiv apo negativ. Në këtë kuptim, impakti shikohet si diferencë midis ndryshimeve dhe zhvillimeve para fillimit të projektit në lidhje me ndryshimet dhe zhvillimet që ndodhin pas fillimit të projektit. Kështu edhe në zhvillimin e projektit për ndërtimin dhe funksionimin e HEC Dragobia kemi ndikime të pritshme mbi mjedisin, të cilat shoqërojnë procesin e ndërtimit të HEC-eve.

I rëndësishëm mbetet fakti që qysh në hartimin e këtij projekti impaktet evidentohen me synim marrjen e masave për zbutjen apo minimizimin e atyre negative. Kështu më konkretisht disa nga këto impakte apo ndikime mund të përmendim:

3.1. Faza Ndërtimore:

Gjatë kësaj faze kemi keto impakte :

- Ndryshim të peisazhit nga punimet e gërmimit për hapjen e rrugëve të aksesit , ndërtimin e veprave të marrjes ,ndërtimin e godinave të HEC-eve dhe tuneleve.
- Emetime zhurmash.
- Emetime grimca të ngurta në ajër (pluhura).
- Gjenerim sasive e konsiderueshme e dherave, gurë të cilat duhet të depozitohen në sheshe apo përdoren për procese rehabilitimi ,apo për rrugët e aksesit.
- Dëmtim i vegjetacionit
- Ndikimi në peisazh; ndikimi vizual gjatë ndërtimit të HEC –eve , perfshi punimet e gërmimit për ndërtimin e godinave , rrugëve të aksesit ,tuneleve cila mund të rivendoset dhe të permiresohet me pyllzime për të ulur impaktet vizive jo të pranueshme që shkakton prania e gërmimeve dhe e ngjyrave jashtë të gjelbrës dhe atyre afer saj nga keto gërmime, duke i permiresuar drejt gjelberimit nepermjet masave biologjike me ribarezime dhe rimbjellje druresh e shkurresh aty ku ky është zhveshur nga vegjetacioni bimor. Gjatë fazës së ndërtimeve , kantieri rrethohet me rrjetë të gjelbër jo vetëm për të kufizuar zonën e punës , por edhe për të reduktuar impaktin vizual në zonën e ndërtimit .

3.2. Masat Zbutëse të Rekomanduara dhe Zbatuara

Për reduktimin e impakteve të pritshme në mjedis ,Dragobia Energy zbaton një sistem menaxhimi të mjedisit ISO14001. Lidhur me të ajo ka procedurat e saja të cialt ndiqen rregullisht nga stafi i mjedisit në terren ,për të garantuar që niveli i shkarkimeve në mjedis të jetë brënda limiteve të caktuara sipas normave ligjore, për të reduktuar impaktet e pritshme mbetëse dhe për të përmbushur të gjitha kërkesat e kushteve të lejes mjedisore. Masat kryesore zbutëse të rekomanduara dhe zbatuara janë:

- Lagia e terrenit në zonën e punimeve për të reduktuar nivelin e grimcave të ngurta në ajër.
- Rrethimi i zonës së punës me rrjetë jeshile.
- Aplikimi i TMD, dhe konkretisht alternativa duke hapur 2 tunele me afërsisht 5 km në total, e cila edhe pse rrit shumë më shumë koston e ndërtimit të këtij projekti , krahasuar me futjen e tubacionit në kanal ,është zgjidhja më e mirë për reduktimin në maksimal të impakteve të pritshme. Nëse do futej tubi në kanal (dhe jo në tunel sic po ndërtohet) , impakti në mjedis do ishte më i lartë .
- Monitorimi i cilësisë së mjedisit nëpërmjet laboratorëve të akredituar.

- Rehabilitimi i zonës së ndikuar sipas planeve të rehabilitimit.
- Implementimi i Planit të Menaxhimit të Mjedisit .

4. Gjendja E Mjedisit Para Fillimit Të Punimeve Ndërtimore

Para fillimit të punimeve ndërtimore gjatë muajve Shkurt - Mars të vitit 2016 është realizuar një inspektim në të gjithë zonën e projektit për të evidentuar situatën aktuale dhe problematikat egzistuese brenda parkut kombëtar në afërsi me zonën e projektit .

Lehtësisht janë evidentuar probleme të erozionit natyror kryesisht në anët e rrugëve brenda parkut por edhe përgjatë brigjeve të Valbonës të shkaktuara këto nga fenomene natyrore.

Fotot në vijim paraqesin pamje nga inspektimi para fillimit të punimeve .

Figura 4-1 Pamje të fenomenit të erozionit natyror para fillimit të punimeve ndërtimore ,Shkur-Mars 2016 bregu i Valbonës

Figura 4-2: Pamje nga erozioni natyror në livadhin e Zekës, përroi i Ceremit ,Maj 2017

Këtyre fenomeneve të erozionit natyror ndërvite ,i shtohen edhe problemet e shkaktuara nga faktori antropogjen. Për shkak të shfrytëzimit për material inert nga subjekte të tjera ,disa vite më parë, gjatë ndërtimit të rrugës nacionale Bajram Curri –Valbonë , janë krijuar zgarva dhe gropa të pa rehabilituara më pas nga këto subjekte .

Fotot në vijim paraqesin problemet e trashëguara të erozionit nga faktori antropogjen në afërsi me zonën e projektit të HEC.

Figura 4-3: Pamje nga zona e shfrytëzuar nga subjektet që kanë marrë gurë për ndërtimin e rrugës BC-Valbonë Grykë derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj.

Figura 4-4: Pamje nga vendi i shfrytëzimit të marrjes së gurit për ndërtimin e rrugës BC-Valbonë, Klysyre ish pika e nxjerrjes së inerteve

5. Cfarë Planifikohet të Rehabilitohet ?

Kompania ka marrë në konsideratë të rehabilitojë :

- Zonat ku janë bërë punimet për rrugë aksesi, sheshe për hapje tuneli apo ndërtimin e godinave të Hec-eve , për të cilat ka nevojë të kryhen punime rehabilitimi , kryesisht në skarpata ,për të shmangur erozionin natyror, përmisuar pamjen visuelle, për të qënë në harmoni me zonën përreth . Këto janë detyrimet për shkak të operacioneve ndërtimore dhe në përputhje me kushtet e lejes së mjedisit.

Është llogaritur që totali i sipërfaqes së skarpatave të krijuara nga të gjitha proceset ndërtimore është rreth 10000 m² .Kjo sipërfaqe do të rimbillet me bar apo fidanë të llojit të sygjeruar nga eksperti i vlerësimit të vegjetacionit sipas zonave .²

Këto skarpata gjenden pranë :

Sheshit të në dalje Dragobi

Sheshit të tunelit në hyrje Cerem

Skrapatat pranë rrugëve të aksesit .

- Zona të eroduar nga shkaqe natyrore dhe antropogjene në afërsi me zonën e punimeve ndërtimore ,për të cilat do të përdoret masa e dherave ,gurëve natyrorë të gjeneruar nga proceset e gërmimeve për rrugët e aksesit , shpime të tuneleve.Edhe pse këto rehabilitime nuk janë detyrime ligjore të kompanisë ndërtuese,janë marrë përsipër të kryhen me koston e kompanisë si pjese e politikave të kompanisë për ruajtjen e mjedisit, përdorimin efciente të burimeve natyrore (masa e dherave ,gurët e gjeneruara nga punimet ndërtimore) dhe rritjes së performancës mjedisore të saj.Këto operacione janë gjithashtu edhe si pjesë e politikave sociale që kompania implementon. Sheshet e planifikuara për tu rehabilituar si kontribut i kompanisë por edhe si zgjidhje teknike për të depozituar materialin natyror të gjeneruar (dhera ,gurë) lidhur me sa më sipër janë :

- Grykë derdhja e përroit të Petishit,vendi Dragobi,lagjja Sokolaj.
- Rehabilitimi me gabion i tubit të ujësjesit të Bajram Currit me gjatësi rreth 35 ml, i cili ndodhet tek përroji i Petishit (Si ndihmë për Ujësjellësin).
- Sistemimi i rrjedhës së Përroit të Ceremit për të penguar erozionin natyror në brigjet e

² Referoju Raportit të Vlerësimit të Vegjetacionit në Zonën e Projektit ,potencialisht të ndikuar nga procesi i ndërtimit të HEC Cerem dhe Dragobi

përroit tek Livadhi i Zekës.

- Grykë derdhja e përroit të Kikajë në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate, nëpërmjet depozitimit të materialit të dherave dhe gurëve të dala nga proceset e gërmimit.

Ndërkoh nësë edhe pas përdorimit për rehabilitimet e mësipërme do mbetet përsëri material i gjeneruar nga gërmimet (dhera ,gurë natyrore), i cili do duhet të depozitohet ,kompania do marrë në konsideratë rehabilitimin e gropës së hapur nga shfrytëzimi për inerte (nga kompanitë e tjera) që ndodhet në anë të rrugës nacionale BC _Valbonë , anë të djathtë të saj dhe që njihet me emrin :

- Klysyre (ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës BC _Valbonë ,që i korrespondon sipas emërtimeve të projektit Dalje Dragobi)

Pamje të këtyre zonave janë prezantuar në fotot e mësipërme ,referoju kap.4.Gjendja E Mjedisit Para Fillimit Të Punimeve Ndërtimore.

6. Përshkrim i Vegjetacionit në Zonën e Projektit Potencialisht e Ndikuar nga Ndërtimet, si dhe tek Sheshet e Rehabilitimit ³.

6.1. Të Dhena Të Përgjithshme Mbi Zonën E Studimit

Në zonën e projektit vihen re probleme natyrore të trashëguara të erozionit si përgjatë brigjeve të përroit të Çerçemit, lumit të Valbonës por edhe për shkaqe njerëzore nga shfrytëzimi për material inert (nga subjekte të ndryshme) për ndërtimin e aksit nacional automobilistik Bajram Curri -Valbone, dhe shmangien e rehabilitimit më pas prej tyre të zonës së shfrytëzuar .

Inspektimet mbi vegjetacionin janë përqendruar në të gjithë zonën e projektit përfshirë edhe pikat e mëposhtme:

- Grykë derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj. Sheshi i depozitimit x: 417663.86E; y: 4697527.22N; z: 494 m mbi nivelin e detit. Rehabilitim nëpërmjet depozitimit të materialit të ngurte natyror (dhera , gure) të sheshit tek
- Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate
- Klysyre ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës
- Përroi i Çeremit ,tek Livadhi i Zekës.
- Vepra e marrjes dhe sheshi tek hyrja e tunelit Dragobi; x: 413540.74E; y: 4700123.76N; z: 667 m mbi nivelin e detit
- Pika e daljes se tunelit Dragobi dhe rruga e aksesit; x: 415631.84E; z: 4699015.10N; z: 662 m mbi nivelin e detit.
- Vepër e marrjes dhe hyrje e tunelit te Çerremit dhe rruga e aksesit; x: 414576.94E; y: 4702721.00N; z: 1040 m mbi nivelin e detit
- Pika e daljes se tunelit te Çerremit dhe rruga e aksesit; x: 412698.20E; y: 4701523.20N; z: 931 m mbi nivelin e detit
- Pika e Aksesit te tunelit Dragobi
- Vendi ku do te ndërtohet godinat e HEC Cerem dhe Dragobi
- Rehabilitimi me gabion i tubit te ujesjellesit te B.C me gjatesi rreth 35 ml, i cili ndodhet tek përroji i Petishit(si ndihmë për ujësjellsin dhe komunitetin)

³ Studimii hartuar nga Prof.Dr Arsen Proko

6.2. Mbulesa E Tokës

Përcaktimi i mbulesës së tokës përbën një element të rëndësishëm për raportimin kombëtar e ndërkombëtar. Mbulesa e tokës përcaktohet mbi bazën e kombinimit të faktorëve ekologjikë dhe mënyrës së përdorimit të tokës. Mbulesa e tokës sipas klasifikimit FAO-LCCS3 është një sistem hierarkik dikotomik.

Më poshtë po japim pjesën e sistemit që koordinon me zonën e rilevuar gjatë vëzhgimit tonë:

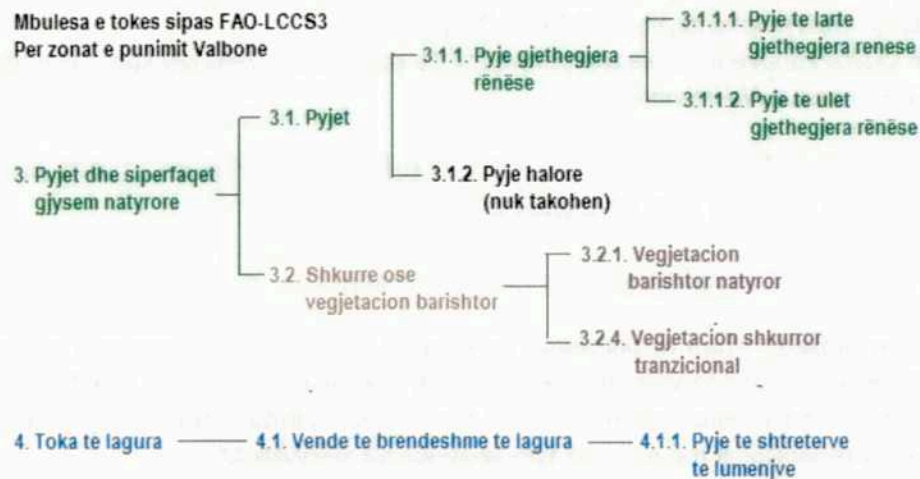

Figura 6-1 Skema e klasifikimit të mbulesës së tokës

6.3. Tipi i Pyllit

Një tjetër klasifikim i mbulesës bimore që përdoret gjatë proceseve të monitorimit e vlerësimit është klasifikimi në tip pyjesh sipas Forest Europe. Ky klasifikim është më tepër ekologjik dhe jep informacion mbi faktorët ekologjikë optimale ku zhvillohet pylli. Përcaktimi i tipit të pyllit bën më të lehtë përzgjedhjen e specieve që do të përdoren për rehabilitimin e terreneve të prekura/dëmtuara nga ndërtimi i HEC-eve.

Përcaktimi i tipit të pyllit sipas sistemit të sipër-përmendur jep informacion edhe për shkallën e zhvillimit dinamik të ekosistemeve si dhe lidhjen e tyre brenda serive vegjetacionale. Për më tepër informacion shihni në përshkrimin e çdo tipi pylli në kapitullin mbi rezultatet.

Skema e klasifikimit të pyjeve, me kodet respektive, që ndodhen në zonën e aktiviteteve sipas Forest Europe jepet më poshtë:

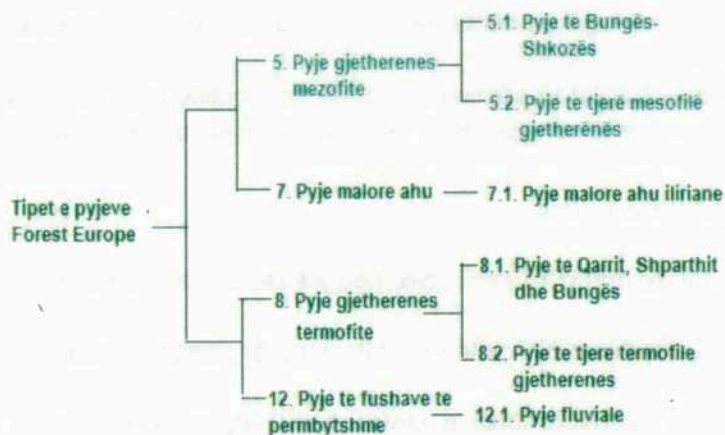

Figura 6-2 Sistemi i klasifikimit te tipave te pyjeve sipas FAO-EFI (Forest Europe)

6.4. Metoda E Studimit

Për evidentimin e nivelit të prekjes së vegjetacionit, për shkak të punimeve për ndërtimin e HEC-eve Çerrem-Dragobi jemi mbështetur në metodën klasike eko-fitosociologjike.

Njësia e vrojtimit ka qenë rilevimi me sipërfaqe përcaktuar me metodën e "arealit minimum". Areali minimum është njësia më e vogël e sipërfaqes që manifeston të gjitha karakteristikat e vegjetacionit. Sipërfaqja e rilevimit, sipas provave të marra, rezultoi rreth 400m² ose një rreth me reze 11.28 m.

Grupi sipërfaqeve provë (tufa) përbëhet nga pesë sipërfaqe provë, një sipërfaqe kryesore (qendrore), e cila u vendos në afërsi të zonës së punës (zona e prekur) dhe katër sipërfaqe provë satelitore në një distancë prej 100m nga qendra e sipërfaqes qendrore. Në këtë mënyrë patëm mundësi të krahasonim gjendjen e vegjetacionit në zonën e aktivitetit dhe jashtë saj. Më poshtë paraqitet skema e tufës:

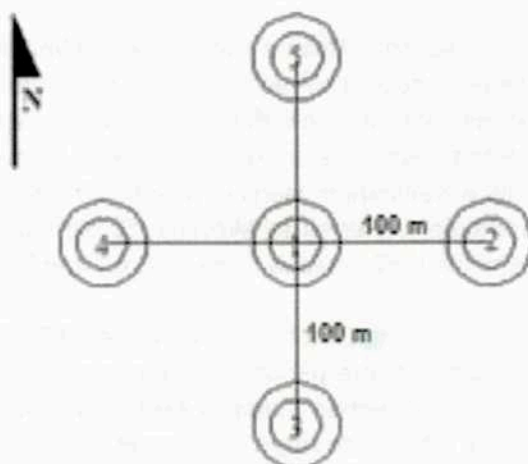

Figura 6-3Vendosja e sipërfaqeve prove ne tufa

Në çdo pikë të aktivitetit për ndërtimin e HEC Çerrem-Valbone u vendos një tufë. Për çdo sipërfaqe provë (rilevim) u plotësua një skedë rilevimi tip, ku në pjesën e parë u regjistruan të dhëna të

përgjithshme gjeo-morfologjike ndërsa në pjesën e dytë u vendos inventari i të gjitha bimëve përfshi formën biologjike dhe korologjike.

Bazuar në formën biologjike të specieve dhe atë korologjike janë përllogaritur Spektri Biologjik dhe Spektri Korologjik, mjaft të rëndësishëm për përzgjedhjen e llojeve që do të përdoren në planin e rehabilitimit.

6.5. Rezultatet e Vlerësimit

Nga vërtetimet në terren dhe përpunimi i tyre në zyrë rezultoi si më poshtë:

6.5.1. Grykë derdhja e përroit të Petishit, Dragobi _lagjja Sokolaj

Punimet konsistojnë në depozitim të materialeve natyrore dhe, gurë që dalin nga punimet e gërmimit për hapjen e tuneleve dhe mbushja me dhëra /tokë në një sipërfaqe prej rreth 1 ha x 1m, të zgavrës së hapur (gropë) nga shfrytëzimi i materialit për inerte nga kompani gjatë ndërtimit të rrugës kombëtare Bajram Curri –Valbonë. Kjo zonë tashmë rrezikohet nga probleme të erozionit natyror. Sistemi i përroit dhe pyllëzimi i sheshit pas depozitimit të materialit.

Vegetacioni në afërsi dhe përreth zonës ku do depozitohet materiali (dhëra , gurë) përfaqëson një formacion shkurror të degraduar, për shkak të kullotjes intensive dhe ndikimit gjërryes të përroit. Dominohet nga shkoza e zezë (*Carpinus orientalis* Miller.), shoqëruar nga Dëllinja e kuqe (*Juniperus oxycedrus* L.), Mëlleza (*Ostrya carpinifolia* Scop.), Frashri i bardhë (*Fraxinus ornus* L.), Trëndafili i egër (*Rosa canina* L.), Murrizi njëbërthamësh (*Crataegus monogyna* Jacq.) etj. Përfaqëson një vegetacion pyjor të zonës altitudinale me klimë të temperuar, karakterizuar nga një periudhë pushimi vegetativ në dimër dhe një periudhë zhvillimi veror (*Aestilignosa* sipas Brockmann-Jerosch) dhe prania e një nënpylli floristikisht të pasur dhe të diferencuar (shih tabelen).

Për sa i përket mbulesës së tokës klasifikohet në kategorinë e pyjeve dhe sipërfaqeve gjysmë-natyrore, nën-kategorinë shkurre (tranzicionale). Tipi i pyllit është ai i pyjeve të tjerë termofile gjëtherënës.

Nga pikëpamja dinamike përfaqëson stadin e tretë të degradimit të serisë vegetacionale të pyjeve termofile gjëtherënës. Shkaku i degradimit është kullotja intensive dhe prerjet e druve të zjarrit për nevojat e popullsisë lokale. Bio indikatorët e kullotjes janë speciet espineshente: Trëndafili i egër (*Rosa canina* L.), Murrizi njëbërthamësh (*Crataegus monogyna* Jacq.), Dëllinjes së kuqe (*Juniperus oxycedrus* L.) si dhe prania e Kemashen vashmiu (*Hieracium pilosella* L.). Dëmtime gjithashtu vijnë nga efektet gjërryese në shpatet e Përroit të Milloshit. Si bio-indikatorë do përmendim praninë e Stehelines njelulore (*Staelina uniflosculosa* Sibth. & Sm.) dhe Thundermushkes (*Tussilago farfara* L.)

Ndërkohë sic mund të vërehet edhe nga fotot , zona ku do rehabilitohet është totalisht e zhveshur nga bimësia për shkak të materialit të marrë për shfrytëzim për inerte nga subjektet e tjera të cilat nuk e kanë rehabilituar atë . Zona ku do hidhen materiali është totalisht pa bimësi që nga koha kur është shfrytëzuar prej subjeteve për ndërtimin e rrugës nacionale.

Figura 6-4 Grykë derdhja e përroit të Petishit _ Dragobi, lagjja Sokolaj

Lista e specieve të cilat gjenden në afërsi me zonën ku do depozitohen dherat dhe guret e gjeneruara nga proceset e gjurmimeve, me formën biologjike, korologjike dhe statusin e përdorimit jepen në tabelën e mëposhtme:

Tabela 6-1: Pyje te tjere termofile gjetherenes (ne afersi me Grykë derdhja e përroit të Petishit _ Dragobi) Sokolaj

Pyje te tjere termofile gjetherenes (ne afersi me Grykë derdhja e përroit të Petishit _ Dragobi) Sokolaj				
Nr.	Emri i species	Forma Biologjike	Forma korologjike	Statusi
1	<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop. (Melleza)	Ph	Circumbor	
2	<i>Carpinus orientalis</i> Miller. (Skoza e zeze)	Ph	Pontic	
3	<i>Fraxinus ornus</i> L. (Frasheri I bardhe)	Ph	Eumed	
4	<i>Juglans regia</i> L. (Arra)	Ph	EuAsia	Frutor- mjekesor Kat. En- IUCN
5	<i>Pteridium aquilinum</i> (L) Kuhn (Fiershqipja)	G	Kozm	
6	<i>Satureja montana</i> L. (Trumza)	Ch	MedP	Mjekesore Kat. E- IUCN
7	<i>Stæhelinea uniflosculosa</i> Sibth. & Sm. (Steheline njelulore)	Ch	Balk	
8	<i>Teucrium chamaedrys</i> L. (Arrs fletedushk)	Ch	EuMed	
9	<i>Sedum album</i> L. (Rrushqyqe e bardhe)	H	EuMed	
10	<i>Hieracium pilosella</i> L. (Kemashen vashmiu)	H	EuKaukaz	
11	<i>Juniperus oxycedrus</i> L. (Dellinje e kuqe)	Ph	SubBalk	Mjekesore Kat. Vu A1b
12	<i>Euphorbia myrsinites</i> L. (Riell I mirsinit)	G	EuPont	
13	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Miller. (Heliantheme sarafi)	Ch	EuKaukaz	

14	Ranunculus silvestris (Julin) S. Ericsson (Zhabina e pyllit)	T	Eumed	
15	Thymus longicaulis C. Presl. (Lister kercellgjate)	H	Eumed	Mjekesore
16	Lotus corniculatus L. (Thuapule brinoke)	G	Paleotemp	
17	Sanguisorba minor Scop. (Sanguisorbe me e vogel)	H	EuAsia	
18	Geranium robertianum L. (Barbaroz)	T	SubCosm	
19	Tussilago farfara L. (Thundermushka)	G	Paleotemp	Mjekesore
20	Trifolium montanum L. (Terfili i maleve)	H	EuPont	
21	Cirsium vulgare (Savi) Ten. (Gjembi i rendomte)	H	Paleotemp	
22	Crataegus monogyna Jacq. (Murrizi njeberthamesh)	Ph	Paleotemp	Mjekesore
23	Rosa canina L. (Trendafil i eger)	Ph	EuAsia	Mjekesore
24	Rubus canescens DC. (Manafera e perhime)	Ph	MedV	Frutor- mjekesor
25	Helleborus odoratus Ęaldst et Kit. (Shpender)	G	EuJL	
26	Primula vulgaris Hudson. (Agulice e rendomte)	H	EuKaukaz	
27	Brachypodium sylvaticum (Hudson) P. Beauv. (Rudith pyjesh)	H	Paleotemp	
28	Poa bulbosa L. (Flokez qepore)	H	Paleotemp	
29	Viola odorata L. (Manushaqe eremire)	H	Eumed	

Por sic u theksua edhe më sipër në zonën ku do hidhen dherat nuk ka snje lloj bimësie (është dukshëm një zgarvë e zhveshur nga cdo lloj bimësie).

Faktorët e Ellenbergut janë bio-indikatorë që tregojnë për kërkesat ekologjike të specieve për tre tregues klimatikë (drita-L, temperatura-T, Kontinentaliteti-K) dhe tre tokësorë (Lagëeshtia-M, pH-R, Pjelloria-N). Faktoret e Ellenbergut japin informacion për mikro-klimën e mikro-tipin e tokës ku rriten ato bimë. Përcaktimi i gjashtë treguesve ekologjike është një element i rëndësishëm për përzgjedhjen e specieve për rehabilitim

Bazuar në pesë speciet kryesore të këtij formacioni bimor faktorët e Ellenbergut rezultojnë si në grafikun e mëposhtëm:

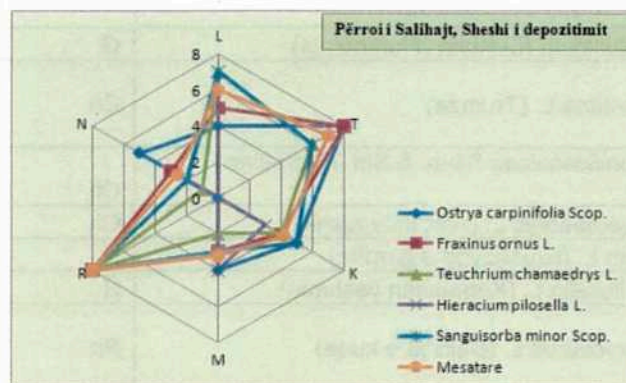

Figura 6-5 Faktorët e Ellenbergut (Grykë derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj)

6.5.2. Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate

Punimet konsistojnë në ndërtimin e një rruge aksesi deri tek hyrja e tunelit dhe shesh depozitimi në posedim të përdoruesve tradicionale për grumbullimin dhe depozitimin e materialeve natyrore (dhëra , gurë)që dalin nga tuneli.

Punimet konsistojnë në ndërtimin e një rruge aksesi deri tek hyrja e tunelit dhe shesh depozitimi në posedim të përdoruesve tradicionale për grumbullimin dhe depozitimin e materialeve natyrore (dhëra , gurë)që dalin nga tuneli.

Nga pozicioni morfologjik i terrenit ku vendoset (buzë brigjeve të Lumit Valbonë) i përket tipit të vegjetacionit të tokave të lagura, nën-tipit të pyjeve të shtretërve të lumenjve (LCSS3) ose pyjeve fluviale (Forest Europe).

Këto lloj formacionesh bimore vendosen buzë ujërave të rrëmbyeshëm të Lumit të Valbonës por arrijnë deri në buzë të pjerrësive përreth.

Përfaqësojnë pyje gjethegjera të lokalizuara gjithmonë në vende të lagura. Vërriu dhe shelgjet janë speciet dominuese të këtij formacioni, të cilat janë të afta të kolonizojnë këto toka të pasura, si mbulesë e përhershme bimore. Në këtë aspekt aciditeti dhe niveli i oksigjenit përcakton specien dominuese të formacionit. Ky është një element shumë i rëndësishëm që duhet patur në konsideratë në përzgjedhjen e specieve rehabilituese. Ky tip formacioni dominohet nga një specie e vetme. Speciet shkurre janë gjithashtu të kufizuara, ndërsa shtresa gjysëm-shkurre dhe barishtore paraqitet e pasur në specie. Pamja e përgjithshme në zonën e vrojtimit paraqitet në foton e mëposhtme:

Figura 6-6Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate

Lista llojore paraqitet më poshtë:

Tabela 6-2 Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate

Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate				
Nr.	Emri i species	Forma Biologjike	Forma korologjike	Statusi
1	<i>Alnus incana</i> (L.) Moench. (Verri I bardhe)	Ph	CircumBor	
2	<i>Salix eleagnos</i> Scop. (Shelgu I zi)	Ph	EuJ	
3	<i>Aruncus dioicus</i> (Ëalter) Fernald (Arunke dioike)	H	CircumBor	

4	<i>Salix caprea</i> L. (Shelgu i eger)	Ph	Paleotemp
5	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh. (Keputje e madhe)	H	CircumBor
6	<i>Carex pallescens</i> L. (Presje e zbehte)	H	CircumBor
7	<i>Calamagrostis pseudophragmites</i> (Hallar fil.) Koeler (kallam si kallmishte)	H	EuSiber
8	<i>Stellaria nemorum</i> L. (Stelarie pyjesh)	H	EuKaukaz
9	<i>Solanum dulcamara</i> L. (Solane e embel)	Ph	Paleotemp
10	<i>Nasturtium officinale</i> R. Br. (Purgjak)	H	Kozmop
11	<i>Mentha aquatica</i> L. (Mender uji)	H	Paleotemp
12	<i>Epilobium palustre</i>	H	CircumBor

Nga speciet e inventarizuara ne këtë zone nuk rezultuan specie me status te rrezikuar, sipas listes se kuqe

Bazuar në bio-indikatorët e Ellenbergut, duke marrë pesë speciet më përfaqësuese është marrë grafiku i mëposhtëm, i cili përcakton tre faktorët klimatike dhe tre faktorët edafike të vendit

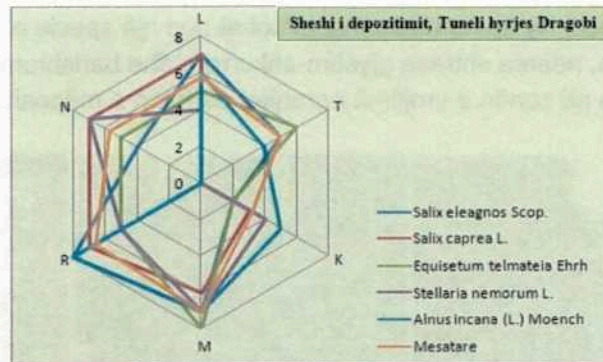

Figura 6-7Faktorët e Ellenbergut: Sheshi i depozitimit, Tuneli i hyrjes Dragobi

6.5.3. Tuneli i daljes Dragobi

Punimet në këtë pikë konsistojnë në hapjen e një rruge aksesi dhe pikën e daljes së tunelit të Dragobisë.

Vegjetacioni përfaqëson një formacion shkurror të degraduar, për shkak të kullotjes intensive dhe ndikimit gërryes të përroit. Dominohet nga shkoza e zezë (*Carpinus orientalis* Miller.), shoqëruar nga Dëllinja e kuqe (*Juniperus oxycedrus* L.), Mëlleza (*Ostrya carpinifolia* Scop.), Frashri i bardhë (*Fraxinus ornus* L.), Trëndafili i egër (*Rosa canina* L.), Murrizi njëbërthamësh (*Crataegus monogyna* Jacq.) etj. Përfaqëson një vegjetacion pyjor të zonës altitudinale me klimë të temperuar, karakterizuar nga një periudhë pushimi vegjetativ në dimër dhe një periudhë zhvillimi veror (Aestilignosa sipas Brockmann-Jerosch) dhe prania e një nënpylli floristikisht të pasur dhe të diferencuar (shih tabelën). Për sa i përket mbulesës se tokës klasifikohet në kategorinë e pyjeve dhe sipërfaqeve gjysmë-natyrore, nën-kategorinë shkurre (tranzicionale). Tipi i pyllit është ai i pyjeve të tjerë termofile gjetherënës.

Vegjetacioni përfaqëson stadin e trete të degradimit të serisë së pyjeve termofile, dominuar nga Shkoza e zezë (*Carpinus orientalis* Miller.) dhe Frasheri i bardhë (*Fraxinus ornus* L.).

Ky formacion shkurror përfaqëson një fazë degradimi të pyjeve të mëparshme me Lis (*Quercus cerris* L. e *Quercus frainetto* Ten.), dominohet nga Shkoza e zezë (*Carpinus orientalis* Miller.) dhe vjen si rezultat i përdorimit tradicional për prodhimin e druve të zjarrit për nevoja familjare dhe kullotjes intensive, kryesisht nga dhite, që është dhe kafsha që menaxhohet me shume në këtë zonë. Bimësia dominohet nga specie të zakonshme bimësh që janë tipike për pyjet e dëmtuar, me diversitet të ulët specimesh. Vlera e bimësisë dhe habitatit është përgjithësisht e ulët si pasojë e diversitetit të ulët të specieve bimore dhe mungesës së specieve që konsiderohen të rralla në kontekstin lokal ose kombëtar.

Më poshtë paraqitet një pamje e këtij formacioni bimor:

Figura 6-8 Tuneli i daljes Dragobi

Me poshtë po paraqesim listën e specieve të inventarizuara.

Tabela 6-3 Tuneli i daljes, Dragobi

Tuneli i daljes, Dragobi				
Nr.	Emri i species	Forma biologjike	Forma Korologjike	Statusi i species
1	<i>Carpinus orientalis</i> Miller. (Shkoza e zezë)	Ph	Pontike	
2	<i>Fraxinus ornus</i> L. (Frasheri i bardhe)	Ph	EuMed	
3	<i>Colutea arborescens</i> L. (Fshikëkartha),	Ph	EuMed	
4	<i>Cornus mas</i> L. (Thana)	Ph	EuPont	Ushqimore
5	<i>Cotinus coggygria</i> Scop (Cërmédelli)	Ph	EuTur	Mjekesore
6	<i>Crataegus monogyna</i> (Murrizi i Heldrahit)	Ph	Paleotemp	Mjekesore
7	<i>Coronilla emerus</i> L. (Milza)	NPh	EuAsi	
8	<i>Juniperus oxycedrus</i> L. (Dellinja e kuqe)	Ph	EuMed	Mjekesore Kat. E-IUCN
9	<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop. (Melleza)	Ph	Circumbor	
10	<i>Quercus cerris</i> L. (Qarri)	Ph	EuMed	

11	Rubus ulmifolius Schott. (Manafere)	NPh	EuMed	Ushqimore
12	Acer monspessulanum L. (Krekez)	Ph	EuMed	
13	Hedera helix L. (Urthi)	Ph	SubAtl	
14	Tamus communis L. (Pejza)	G	EuMed	
15	Brachypodium pinnatum(L.) P. Beauv. (Rudithi pendor)	H	EuAsi	
16	Buglossoides purpureocaerulea (L.) I.M. Johnston (Kokeruje mjekesore)	H	EuPont	
17	Clinopodium vulgare L. (Klinopod i rendomte)	H	Circumbor	
18	Cnidium silaifolium (Jacq.) Simonkai (Vratiku gjethesilase)	H	EuJL	
19	Cynosurus echinatus L. (Cinozuri gjembak)	T	EuMed	
20	Satureja montana L. (Trumze malesh)	Ch	MedP	Mjekesore Kat. En-IUCN VUA1c
21	Helleborus odorus L. (Shpendra)	G	EuJL	
22	Primula vulgaris Hudson. (Agulicja)	H	EuKaukaz	Mjekesore
23	Helianthemum numularum (L.) Miller (Heliantheme sarafi)	Ch	EuKaukaz	
23	Salvia argentea L. (Sherbele e argjende)	H	Med	
24	Knautia drymea Heuffel. (Knautia e dushqeve)	H	EuJL	
25	Origanum vulgare L. (Rigoni)	H	EuAsi	Mjekesore Kat. En-IUCN En A1b
26	Symphytum bulbosum C. Schimp. (Kulfime)	G	EuJL	
27	Thymus longicaulis C. Presl. (Lister)	H	EuMed	Mjekesore
28	Euphorbia cyparissias (Qumeshtorja si qiparis)	H	EuAsi	
29	Hieracium cymosum L. (Këmashën cimoze)	H	Eu	
30	Dorycnium pentaphyllum Scop. (Doriknë pesëgjethesh)	H	EuQJ	

Vegjetacioni i përshkruar është i pasur me bime mjekësore, ndërkohë që kundrejtimi Jug-Perëndimor, fenomeni shpëlarës dhe degradimi i vegjetacionit e bën atë mjaft të thate. Dominimi i bimëve fanerofite tregon se kemi të bëjmë me shpate mjaft të ngrohta e terren shkëmbor. Nga inventarizimi rezultuan tre specie të kat. E-IUCN (Libri i kuq)⁴

Këto bimë u janë bërë të njohur stafit të kompanisë ndërtimore dhe është shmangur dëmtimi i tyre duke gjat fazës së punimeve .

Analize a faktorëve të Ellenbergut paraqet pamjen e mëposhtme:

⁴ Satureja montana VUA1c dhe Origanum vulgare En A1b

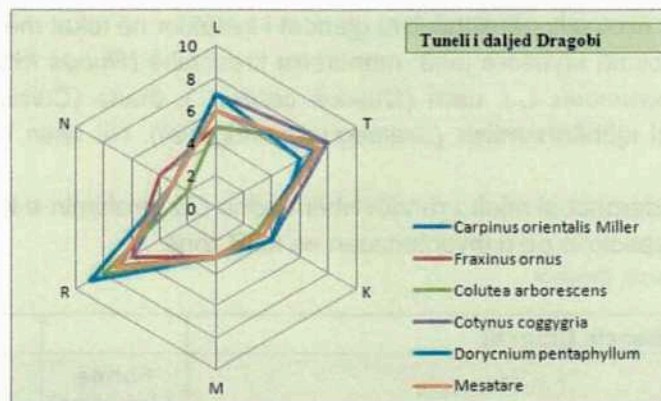

Figura 6-9 Faktoret e Ellenbergut ne territorin e Tunelit te daljes Dragobi

6.5.4. Tuneli i aksesit Dragobi

Është formacioni më interesant në zonën e punimeve. Ky formacion që lokalizohet në brezin malor mesdhetar, është mjaft i përhapur në shpatet me kundrejtime veri-lindore e veri-perëndimore të pjesës së mesme të Luginës së Valbonës, në lartësitë nga 600m deri në 900m mbi nivelin e detit, në afërsi të qendrave tëbanuara.

Me poshtë paraqitet një pamje e këtij formacioni:

Figura 6-10 Formacioni bimor tek pika e aksesit te Tunelit te Dragobise

Ky vegjetacion përfaqëson pyje gjethegjera të mbizotëruara nga *Quercus petraea* (Mattuschka) Liebl. (Bunga), *Tilia cordata* L. Bliri i argjente, *Carpinus betulus* L. (Shkoza e bardhe), (*Fraxinus excelsior* L. (Frasher i zi). Popullon toka acidofile, mbi nga shkëmbinj amnor silicor.

Në këndvështrimin ekologjik përgjithësisht gjendet i instaluar në tokat më pjellore dhe më të thella. Në katin shkurror bimët kryesore janë: manaferra kreshtake (*Rubus hirtus* Ealdst. et Kit), dëllinja e zezë (*Juniperus communis* L.), qarri (*Quercus cerris* L.), thana (*Cornus mas* L.), lajthia (*Corylus avellana* L.), murrizi njëbërthamësh (*Crataegus monogyna*). Në katin barishtor paraqitet një larmi speciesh.

Ky shoqërim konsiderohet si mjaft i rëndësishëm edhe për strehimin e kafshëve të egra. Me poshtë paraqitet tabela e specieve që u inventarizuan në këtë zonë:

Tabela 6-4 Tuneli i aksesit, Dragobi

Tuneli i aksesit, Dragobi				
Nr.	Emri i species	Forma biologjike	Forma Korologjike	Statusi i species
1	<i>Quercus petraea</i> (Mat.) Lieb. (Bunga)	Ph	Eu	
2	<i>Junglans regia</i> L. (Arra)	Ph	EuAsi	Ushqimore Kat. E-IUCN
3	<i>Tilia cordata</i> Miller. (Bliri)	Ph	EuKaukaz	Mjekesore
4	<i>Corylus avellana</i> L. (Lajthia e bute)	Ph	EuKaukaz	Ushqimore
5	<i>Carpinus betulus</i> L. (Shkozebardhe)	Ph	EuKaukaz	
6	<i>Fraxinus excelsior</i> L. (Frasheri i zi)	Ph	EuKaukaz	Kat. E-IUCN
7	<i>Luzula forsteri</i> (Sm.) DC (Luzule e fosterit)	H	EuMed	
8	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rauschel (Potentille e ngritur)	H	EuKaukaz	
9	<i>Veronica officinalis</i> L. (Veronike mjekesore)	H	EuSib	Mjekesore
10	<i>Pteridium aquilinum</i> L. (Fier-shqipja)	G	Kozmopol	
11	<i>Veronica chamaedrys</i> (Veronike dushk-vogel)	H	EuSib	
12	<i>Lactuca muralis</i> L. (Marule e mureve)	H	EuKaukaz	
13	<i>Ajuga reptans</i> L. (Ajuge zvaritese)	H	EuAsi	
14	<i>Knautia drymeia</i> (Murb.) Borban. (Knaute dinarike)	H	EuJL	
15	<i>Primula vulgaris</i> Hudson (Agulice e rendomte)	H	EuKaukaz	
16	<i>Epilobium montanum</i> L. (Epilob malesh)	H	EuAsi	
17	<i>Anemone nemorosa</i> L. (Anemone e pyllit)	G	Circumbor	
18	<i>Rubus idaeus</i> L. Dredhes	NPh	Circumbor	Ushqimore
19	<i>Fragaria vesca</i> L. (Luleshtrydhe)	H	EuSib	Ushqimore
20	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Hudson) P. Beauv (Rudith pyjesh)	H	Paleotemp	
21	<i>Doronicum columnae</i> Ten. (Doronike me kolone)	G	EuKaukaz	
22	<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L.C.M. Richard (Cefalantere e kuqe)	G	EuAsi	
23	<i>Clinopodium vulgare</i> L. (Klinopode e rendomte)	H	Circumbor	
24	<i>Campanula persicifolia</i> L. (Lulekambane gjethepjeshke)	H	EuAsi	
25	<i>Myosotis sylvaticae</i> Hoffm. (Lulemize pyjesh)	H	Paleotemp	
26	<i>Hieracium cymosum</i> L. (Kamashen cimoze)	H	Eu	
27	<i>Melitis melisophyllum</i> L. (melithe gjethemicle)	H	SubBalk	

28	Acer obtusatum Ęaldst. & Kit. ex Ęilld. (Panje fletgjere)	Ph	EuJL	
29	Lathyrus venetus (Miller.) Ęohlfr. (Vingjer e venedikut)	G	Pontik	
30	Helleborus odorus Ęaldst.& Kit. (Shpender)	G	EuJL	
31	Asperula taurina (Pall.) Kunth (Sjerushe e Taurit)	G	EuJ	
32	Salvia glutinosa L. (Sherbele veshtulloze)	H	EuAsi	
33	Carex silvatica Hudson (Presje pyjesh)	H	EuAsi	
34	Geranium robertianum L. (Kamaroshe e Robertit)	T	SubKozmopol	
35	Euphorbia amygdaloides L.(Riell si bajame)	G	EuKaukaz	
36	Poa nemoralis L. (Flokez pyjesh)	H	Circumbor	
37	Sanicula europaea L. (Sanikula evropiane)	H	Paleotemp	
38	Trifolium pignatii Fauche & Chaub. (Terfil i Pinjatit)	G	Balk	
39	Euphrasia minima Jacq. ex DC (Eufrazia me e vogel)	T	EuCent	
40	Rhus coriaria L. (Shqeme)	Ph	Med	Mjekesore
41	Viola reichebachiana Jordan ex Boreau (Manushaqe e pyllit)	H	EuSib	

Nga inventari rezultojnë dy bime te rezikuara Kategoria E-IUCN (Libri i kuq) te cilat paraqiten ne tabelën e mësipërme.

Diagrame e faktorëve te Ellenbergut për pese speciet ndërtuese te këtij formacioni paraqitet me poshtë:

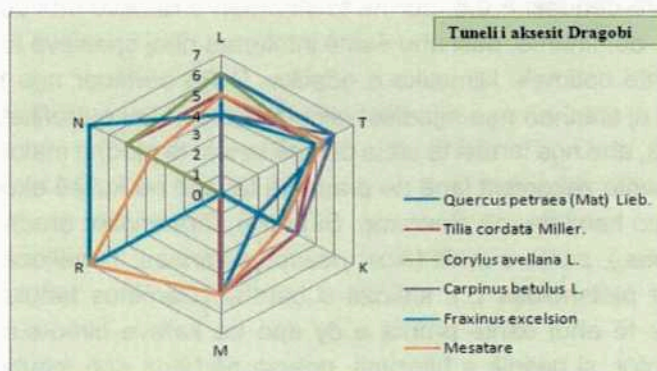

Figura 6-11 Faktorët e Ellenbergut Tuneli i aksesit Dragobi

6.5.5. Tuneli i Hyrjes Çerrem dhe pika e Marrjes

Aktiviteti ne këtë sektor konsiston ne hapjen e një rruge prej rreth 0.6 km deri ne piken e marrjes dhe hyrjen e Tunelit Çerrem.

Formacioni pyjor qe përshkon kjo rruge është një pyll ahu, qe klasifikohet ne pyjet e larte gjethegjera rënëse (LCCS3) dhe ato te pyjeve mezofile gjetherënëse (Forest Europe).

Me poshtë jepet një pamje e pyjeve te ahut te Çerremit ne zonën e punimeve:

Figura 6-12 Pyjet e ahut (*Fagus sylvatica* L.) ne hyrje te tunelit te Çerremit

Formojnë një zonë shumë të qartë në brezin me malor të rajonit të studiuar. Përfaqësojnë stadin klimaks (në ekuilibër natyror) të vegjetacionit mezofil, (700-1900m), aty ku shfaqen freskia, lagështia dhe faktorë klimatikë më të moderuar të zonës së temperuar. Përcakton një mjedis mjaft të hijezuar gjatë verës e me dritë në stinët e ftohta, përgjithësisht me akumulim të humusit të ëmbël (mull) në tokë. Ky vegjetacion shpesh copëzohet nga çeltira, e livadhe e kullota sub-alpine. Në faqet shkëmbore e me pjerrësi të madhe ai formon pykëzime duke zgjedhur vendet më të përshtatshme.

Ahishtat e zonës së Çeremit karakterizohen nga dominimi natyror i ahut (*Fagus sylvatica* L.) në katin drunor, me një kurorë-dendësi > 0.5, por në të shumtën e rasteve mbi 90%. Karakterizohen nga pak specie drunore sub-dominante, pasi ahu është intolerant ndaj specieve të tjera drunore në habitatin e tij normal, me kushte optimale klimatike e edafike. Duke përfituar nga toleranca e lartë ndaj hijes, kufijtë e habitatit të tij shtrihen nga mjediset oligotrofike deri tek eutrofiket, nga ato të lagësht deri tek të thatë e të ngrohtë, dhe nga lartësi të ulëta deri në lartësi të mëdha malore mbi nivelin e detit. Speciet drunore sub-dominante zakonisht janë në prani më të lartë në kufijtë ekologjikë të pyjeve të ahut, në areale tranzitore apo habitate më ekstreme. Si të tilla përmendim: bredhi i bardhë (*Abies alba* Mill.), hormoqi (*Picea abies*.), panja e malit (*Acer pseudoplatanus* L.), mëlleza (*Ostrya carpinifolia* Scop.), panja si rrap (*Acer platanoides* L.), shkoza e bardhë (*Carpinus betulus* L.) etj. Karakteristike për strukturën e pyjeve të ahut është prania e dy apo tre kateve bimore, me zhvillim të dobët të katit shkurror dhe barishtor, si pasojë e hijezimit, ndërsa përbërja apo mbulesa e katit barishtor është e ndryshme në varësi të nivelit të lagështisë dhe atij ushqyes të tokës, kundrejtimi i shpatit, lartësia apo pozicionigjeografik.

Speciet pjesëmarrëse të këtij formacioni jepen në tabelën e mëposhtme:

Tabela 6-5 Hyrja e tunelit Cerem - pika e marrjes

Nr.	Emri i species	Forma biologjike	Forma Korologjike	Statusi i species
1	Fagus sylvatica L. (Ah)	Ph	EuCent	
2	Acer pseudoplatanus L. (Panje mali)	Ph	EuKaukaz	
3	Hepatica nobilis Miller.	H	Circumbor	
4	Saxifraga rotundifolia L. (Irriqez gjetherotullore)	H	EuKaukaz	
5	Sambucus nigra L. (Shtogu i zi)	Ph	EuJ	Kat. E-IUCN
6	Luzula sylvatica (Hudson) Gaudin (Luzule pyjore)	H	EuJL	
7	Lathyrus venetus (Miller.) Eöhlfr. (Vingjer e venedikut)	G	Pont	
8	Lathyrus niger (L.) Bernh (Vingjer e zeze)	G	EuKaukaz	
9	Lonicera xylosteum L. (Dorezonje druforte)	Ph	EuP	
10	Convallaria majalis L. (Lot zonje)	G	Circumbor	
11	Aremonia agrimonoides (L.) DC (Aremone si rrodhez9	H	SubKosm	
12	Lactuca muralis (L.) Gaertn. (Marule e mureve)	H	Circumbor	
13	Fragaria vesca (Luleshtrydhja)	H	EuSib	Ushqimore
14	Sanicula europaea L. (Sanikule evropiane)	H	Paleotemp	
14	Lamiastrum galeobdolon (L.) Ehrend. & Polatschek (Lamiaster galeobdolon)	H	EuKaukaz	
15	Primula veris L. (Agulice e vertete)	H	MedEuP	
16	Rubus idaeus L. (Mana toke)	NPh	Circumbor	Ushqimore
17	Daphne mezereum L. (Jargavan mali)	NPh	EuSib	
18	Cardamine bulbifera (L.) Crantz. (Kardamine me qepujke)	G	Eu	
19	Primula officinalis L. (Agulice mjekesore)	H	EuKaukaz	Mjekesore
20	Anemone nemorosa L. (Anemone e pyllit)	G	Circumbor	
21	Adiantum capillus-veneris L. (Fier i krojeve)	G	Pantropic	
22	Asplenium adiantum-nigrum L. (Fier guri i zi)	G	EuJP	
23	Veronica urticifolia Jacq. (Veronike gjethehithre)	H	EuCent	
24	Allium ursinum L. (Lerthe)	G	EuAsi	
25	Platanthera bifolia (L.) L.C.M. Richard (Platantere dygjetheze)	G	Paleotemp	
26	Galium odoratum (L) Scop. Ngjitese eremire	G	EuAsi	
27	Milium effusum L. (Mel i perhapur)	G	Circumbor	
28	Circea lutetiana L (Cirke verdhoshe)	H	Circumbor	
29	Carex sylvatica Hudson (Ptresje pyjesh)	H	EuAsi	
30	Prenanthes purpurea L. (Prenanthe e purpurt)	H	EuKaukaz	
31	Geranium robertianum L. (Kamaroshe e robertit)	T	SubKosm	

32	Doronicum columnea Ten. (Doronike me kolone)	G	EuKaukaz
33	Scutellaria columnae All. (Skutelare e kolones)	H	MedV
34	Assyneuma trichocalycinum (Ten.) K. Maly (Lulekambane qimekuqe)	H	MedVL
35	Lilium martagon L. (Zambakumartagon)	G	EuAsi
36	Orobanche lutea Baumg. (Sparqe e verdhe)	T	EuCent
37	Paris quadrifolia L. (Shtarçë katërgjethese)	G	EuAsi

Kati shkurre është shumë pak i përfaqësuar dhe mjaft i përzier, është pothuaj i pa dallueshëm në brendësi të pyllit dhe del më i qartë në pjesët periferike të tij në vendet e ndriçuara dhe shkëmbore. Për katin barishtor është tipike sasia e pakët dhe mbulesa e ulët, por e larmishme e këtyre përfaqësuesve. Faktori kryesor që përcakton këtë strukturë bimësie është drita.

Nga inventarizimi rezulton se në këtë formacion u përcaktua vetëm një specie e Kat. E-IUCN (Libri i kuq)

Diagrame e faktorëve të Ellenbergut për pesë speciet ndërtuese të këtij formacioni paraqitet me poshtë:

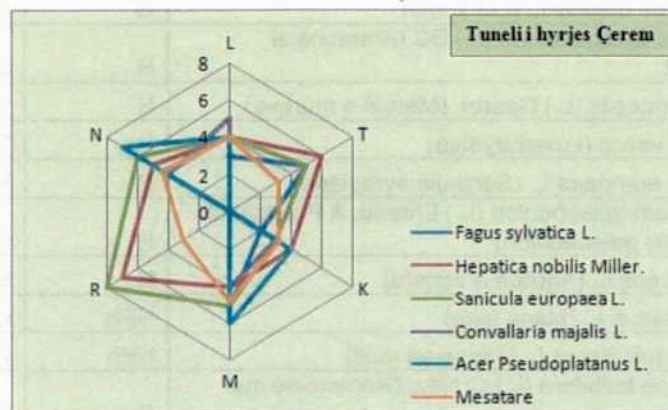

Figura 6-13 Faktorët e Ellenbergut, Tuneli i Hyrjes Çerrem

6.5.6. Tuneli i daljes Çerrem

Aktiviteti i kompanisë në këtë zonë konsiston në hapjen e tunelit të daljes së Çerremit dhe ndërtimin e një rruge aksesi për tek hyrja e tunelit me një gjatësi 1.7 km të gjatë.

Vegjetacioni nga pikëpamja e LCCS3 klasifikohet në kategorinë e pyjeve gjethegjera, ndërsa sipas klasifikimit të Forest Europe në tipin e pyjeve gjethegjera mezofile. Nga pikëpamje ekologjike vendoset në një zonë tranzitore ndërmjet vegjetacionit termofil dhe mesofil, prandaj në këtë zonë takohen specie përfaqësuese të dy brezave bio-ekologjike. Është kjo arsyeja që ahu manifeston cilësi jo të mira zhvillimi, me drurë jo të drejtë dhe me njeje të shumta.

Bashke-dominimi i ahut, panjës së malit dhe bungës janë fenomene të zakonshme në këto kushte ekologjike. Vegjetacioni karakterizohet nga një potencial i ulët prodhues. Hapja e kurorave krijon hapësira për dritësimin e territorit çka e bën këtë formacion bimor të pasur me bime të nen-pyllit.

Me poshtë po japim një pamje të këtij formacioni pyjor:

Figura 6-14 Pylli ne afërsi te tunelit te daljes te Çerremit

Ne kortezhin floristik te këtij formacioni, gjate procesit te inventarizimit, janë regjistruar:

Tabela 6-6 Dalja e tunelit Cerem - pika e marrjes

Dalja e tunelit Cerem - pika e marrjes				
Nr.	Emri i species	Forma biologjike	Forma Korologjike	Statusi i species
1	Fagus sylvatica L (Ahu)	Ph	EuCent	
2	Acer pseudoplatanus L. (Panja e malit)	Ph	Eu-Kauk	
3	Quercus petraea (Mattuschka) Liebl (Bunga)	Ph	Europe	
4	Quercus cerris L. (Qarri)	Ph	Eurmedit	
5	Rhus coriaria L. (Shqema)	Ph	Stenomedit	Mjekesore
6	Primula officinalis (L.) Hill. (Agulice mjekesore)	H	Med-EurP	Mjekesore
7	Luzula sylvatica (Hudson) Gaudin (Luzula e pyllit)	H	EurJL	
8	Colutea arborescens L. (Fshikekartha)	Ph	Eurmedit	
9	Fragaria vesca L. (Luleshtrydhe)	G	EurSib	Ushqimore
10	Rubus idaeus L. (Mana toke)	NP	Circumbor	Ushqimore
11	Poa nemoralis L. (Flokez pyjesh)	H	Circumbor	
12	Lathyrus niger (L.) Bernh (Vingjra e zeze)	G	Eu-Kaukas	
13	Carpinus betulus L. (Shkoza e bardhe)	Ph	Eu-Kaukas	
14	Fraxinus excelsion L. (Frasheri I zi)	Ph	Eu-Kaulas	Kat E-IUCN
15	Lilium martagon L. (Zambaku I pyllit)	G	EurAzi	
16	Salvia glutinosa L. (Sherebele veshtullore)	H	EurAzi	
17	Sambucus nigra L. (Shtogu I zi)	Ph	Eu-Kauk	Mjekesore Kat. E-IUCN

18	Brachypodium sylvaticum (Hudson) P. Beauv. (Rudith I pyllit)	H	Paleotemp	
19	Sanicula europaea L. (Sanikule europiane)	H	Paleotemp	
20	Atropa bella-dona L. (Helmarina)	H	Medit	Mjekesore Kat. E-IUCN
21	Asplenium adiantum-nigrum L. (Fieri I gurit)	G	Paleotemp	
22	Primula vulgaris Hudson (Agulice e rendomte)	H	Eu-Kaukas	Mjekesore
23	Dryopteris filix-mas (L.) Schott. (Fier mashkulli)	G	SubKozm	
24	Acer tataricum L. (Ulze)	Ph	EuJL-AzP	
25	Corylus avellana L. (Lajthia)	Ph	SubBalk	Ushqimore
26	Trifolium pignatii Fauche & Chaub. (Terfili I Pinjatit)	G	Balk	
27	Juniperus communis L. (Dellinje e zeze)	Ph	Circumbor	Mjekesore
28	Hieracium murorum L. (Këmashën e mureve)	H	EuCent	
29	Ostrya carpinifolia Scop. (Melleze)	Ph	EuMedit	
30	Campanula persicifolia L. (Lulekambane gjethepeshke)	H	EuAsi	
31	Galium cruciata Opiz. (Kruciatë levipe)	H	EuAsi	
31	Holcus lanatus L. (Belishe leshtake)	H	Circumbor	
32	Prunella vulgaris L. (Prunelle e rendomte)	H	Circumbor	
33	Prenanthes purpurea L. (Prenanthe e purpurt)	H	EuKauk	
34	Cardamine bulbifera (L.) Crantz. (kardamine me qepujke)	G	EuCent	
35	Daphne mezereum L. (Jargavan mali)	Ph	EuCent	
36	Cyclamen hederifolia Aiton (Bukederr)	G	EuJ	
37	Carex sylvatica Hudson (Presje pyjesh)	H	EuAzi	
38	Platanthera bifolia (L.) L.C.M. Richard (Platanthere dygjethese)	G	Paleotemp	
39	Hieracium prealtum Vill. (Këmashën shumë e lartë)	H	EuKaukas	
40	Carex caryophyllaea Latourr (Presje karafilore)	H	EuAzi	
41	Rhamnus alaternus L. (Pjerze alaterne)	Ph	Med	Mjekesore

Diagrame e faktorëve të Ellenbergut për pesë speciet ndërtuese të këtij formacioni paraqitet me poshtë:

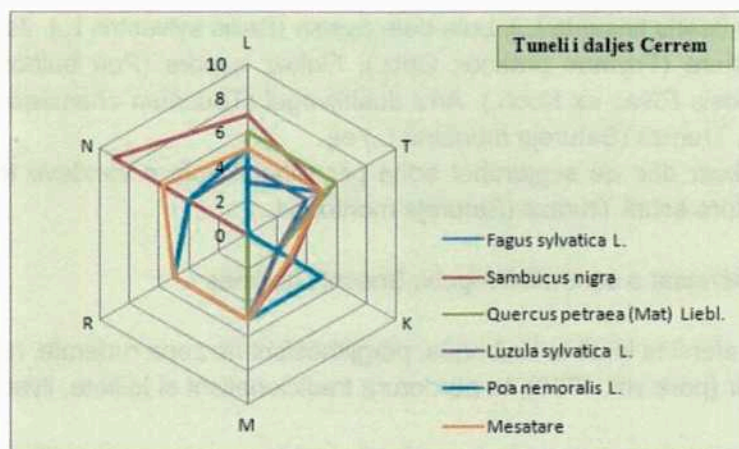

Figura 6-15 Faktorët e Ellenbergut ne zonën e tunelit te daljes se Cerremit

6.5.7. Zona e daljes se Cerremit

Ketu do te ndertohet godina e HEC-it te Cerremit

Figura 6-16 Vendi ku do ndërtohet Godina e HEC-Cerremit

Lokalizohen ne afërsi te urës, ne pjesen e poshtme te saj, përgjithësisht ne zona ruderales, te përdorura tradicionalisht si kullota, livadhe dhe për prodhim dru zjarri.

Nga pikëpamja e përdorimit te tokës konsiderohen si formacione shkurre e barishtore, ndërkohë qe pyjet do rreshtoheshin ne pyje fluviale, buze Lumit te Valbonës (te përshkruara me sipër, ose shkurre te tjera termofile (Forest Europe).

Meqenëse konsiderohen si vegjetacion zonal dhe thellësisht i influencuar nga aktiviteti human po rendisim speciet e hasura, shumica e te cilave janë indikatorë te influencës humane: Manaferre (Rubus ulmifolius Schott.), Fshikekartha (Colutea arborescens L.), Lajthia (Corylus avellana L.), Frasher i zi (Fraxinus excelsior L.), Krekeza (Acer monspessulanum L.), Kamaroshe e robertit (Geranium robertianum L.), Barpezmi (Achillea millefolium L.), Lulebasani (Hypericum perforatum L.), Sanguisorbe me e vogel (Sanguisorba minor Scop.), Minuartie pranverore (Minuartia verna (L.) Hiern.), Kulpra e zeze (Clematis viticella L.), Dredhja e pyjeve (Calystegia sylvatica (Kit.) Griseb.),

Isatis ngjyruese (*Isatis tinctoria* L.), Lule dele pyjesh (*Bellis sylvestris* L.), Jonxha e vogel (*Medicago lupulina* L.), Listera (*Thymus praecox* Opiz.), Flokez qepore (*Poa bulbosa* L.), Poligale e nices (*Polygala nicaensis* Risso ex Koch.), Arrz dushkvoget (*Teucrium chamaedrys* L.), Thuapula (*Lotus corniculatus* L.), Trumza (*Satureja montana* L.) etj

Si bime e rrezikuar dhe qe sugjerohet edhe për rehabilitimin e vendeve te pjerrëta, skarpateve e vendeve gurishtore është Trumza (*Satureja montana* L.)

6.5.8. Ndërtesat e centralit Dragobi, Sheshi i godinës

Lokalizohen ne afërsi te lumit te Valbonës, përgjithësisht ne zona ruderales, ne afërsi te ish godinës se centralit te vjetër (para vitit 1990), te përdorura tradicionalisht si kullota, livadhe dhe për prodhim dru zjarri.

Nga pikëpamja e përdorimit te tokës konsiderohen si formacione shkurre e barishtore, ndërkohë qe pyjet do rreshtoheshin ne pyje fluviale, buze Lumit te Valbonës (te përshkruara me sipër, ose shkurre te tjera termofile (Forest Europe).

Meqenëse konsiderohen si vegjetacion zonal dhe thellësisht i influencuar nga aktiviteti human po rendisim speciet e hasura, shumica e te cilave janë indikatorë te influencës humane: Manaferre (*Rubus ulmifolius* Schott.), Fshikekartha (*Colutea arborescens* L.), Lajthia (*Corylus avellana* L.), Frasher i zi (*Fraxinus excelsior* L.), Krekeza (*Acer monspessulanum* L.), Kamaroshe e robertit (*Geranium robertianum* L.), Barpezmi (*Achillea millefolium* L.), Lulebasani (*Hypericum perforatum* L.), Sanguisorbe me e vogel (*Sanguisorba minor* Scop.), Minuartie pranverore (*Minuartia verna* (L.) Hiern.), Kulpra e zeze (*Clematis viticella* L.), Dredhja e pyjeve (*Calystegia sylvatica* (Kit.) Griseb.), Isatis ngjyruese (*Isatis tinctoria* L.), Lule dele pyjesh (*Bellis sylvestris* L.), Jonxha e vogel (*Medicago lupulina* L.), Listera (*Thymus praecox* Opiz.), Flokez qepore (*Poa bulbosa* L.), Poligale e nices (*Polygala nicaensis* Risso ex Koch.), Arrz dushkvoget (*Teucrium chamaedrys* L.), Thuapula (*Lotus corniculatus* L.), Trumza (*Satureja montana* L.) etj

Figura 6-17 Pamje e vegjetacionit në zonën e ish godinës së centralit te HEC –(para viteve 90)

Figura 6-18Ish Godina e Centralit para vitit 1990

Fenomeni që u vu re gjatë inventarizimit vegjetacional ishte infestimi i territoreve gurishtore e skarpateve të rrugëve nga Trumza (Satureja montana L.) (foto e mesit). Duke qene edhe një specie e listës së kuqe, sugjeroj si mase rehabilituese në këto terrene mbjelljen e saj me shpatulla të marra nga bime të tjera autoktone ku ajo instalohet me shumice në gjendje natyrore.

6.5.9. Përroi i Çeremit , tek Livadhi i Zekës.

Vendoset në terrene mbi 1500 m mbi nivelin e detit, në afërsi të fshatit Çerem. Kjo sipërfaqe është në përdorim tradicional nga banoret e fshatit Çerem. Livadhi është seriozisht i kërcënuar nga fenomeni gërryes i shpateve të lumit. Banoret kanë kërkuar nga kompania të ndërhyjë për të penguar këtë fenomen.

Në foton e mësipërme jepet një pamje shumë domethënëse së fenomenit të mësipërm.

Figura 6-19Përroji i Çeremit, tek Livadhi i Zekës.Pamje nga erozioni natyral i brigjeve të lumit

6.5.10. Klysurë ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës.

Është përdorur për një kohe të gjatë nga kompani të tjera ndërtuese të rrugës, duke e shfrytëzuar pa kriter, gërryer jashtë standardi (me shkallë) në mënyrë që në fund të shfrytëzimit të bëhet i lehtë rehabilitimi dhe ripyllëzimi.

Vegetacioninë afërsi më zonën e shfrytëzuar (përreth gropës së hapur) dhe përreth saj karakterizohet nga një stad i degraduar për shkak të shfrytëzimit intensiv për dru zjarri dhe mbikullotjes. Shkëmbi amnor paraqitet konglomerat me çimentim të dobët, cka e bën këtë material mjaft të përdorshëm si cakull për ndërtimin e rrugëve.

Speciet dominuese janë ato termofile të vendeve të thata, të varfra e shkëmbore si Shkoza e zeze (Carpinus orientalis Miller.), Frashri i bardhe (Fraxinus ornus L.), Stehelina njeluleshe (Stachelina uniflosculosa L.), Helianthema (Helianthemum nummularum L.), Trumeza Satureja montona L.), Shpendera (Helleborus odoratus L.) etj.

Me poshtë jepen pamje të kësaj karriere

Figura 6-20 Foto nga sheshi i shfrytëzuar për nxjerrjen e inerteve për ndërtimin e rrugës.

Është e qartë nga fotot që brenda zonës së gërmuar e cila mund të rehabilitohet me material natyror (dhëra m gurë) të nxjerra nga punimet e gërmimit ,nuk ka asnjë bimësi ,ajo është totalisht e zhveshur që nga koha e shfrytëzimit dhe mos rehabilitimit të saj .

6.5.11. Konkluzione

Grykë derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj: Nga matjet rezultoi një sipërfaqe prej rreth 1 ha sheshi i depozitimit dhe 2 ha shpati .Vegetacioni brenda zonës ku do hidhet materiali (dhëra , gure) është totalisht i zhveshur .Ndërkoh në afërsi me të shfaqet vegetacioni i degraduar që bie mbi sheshin e depozitimit. Analiza e faktorëve ekologjike të Ellenbergut tregojnë për një klimë sub-mesdhetare me shpat të nxehtë gjatë periudhës së verës, toka të varfra dhe të thata.

Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate: Analiza e faktorëve ekologjike të Ellenbergut tregon për një terren me klimë të moderuar, toka të pasura, me lagështirë dhe reaksion bazik.

Rruga e aksesit për në pikën e hyrjes nuk influencon negativisht në funksionimin normal të ekosistemit dhe nuk prish ekuilibrat biologjike natyrore, sepse gjerësia e rrugës nuk e kalon një lartësi druri.

Tuneli i daljes Dragobi: Analiza e faktorëve ekologjike të Ellenbergut tregon për shpatë me temperaturë të lartë, toka të thata, të varfra e me reaksion bazik. Trumza (Saturreja montona L.) pushton shpesh në mënyrë natyrore skarpatet e rrugëve dhe shpatet e erodiuara. Rruga e aksesit nuk prish ekuilibrat biologjike natyrore të ekosistemit sepse gjerësia e saj nuk e kalon lartësinë mesatare të drurit.

Tuneli i aksesit Dragobi: Në pikën e aksesit të Tunelit Dragobi përveçse hyrjes së tunelit nuk do të ketë vend të gjere për të punuar kështu nuk do të ketë dëmtime në vegetacion.

Për sa i përket faktorëve mikro-ekologjike ky tip formacioni lokalizohet në toka pjellore, që toleron reaksionin e tokës dhe me lagështi mesatare.

Tuneli, Pika e marrjes Çerem: Nga karakteri ekologjik i vegetacionit dhe analizës së faktorëve ekologjike, rezulton se vegetacioni në zonën e tunelit të Çeremit paraqitet mesofil, me nivel hijezimi të lartë, me toka të pasura me lagështi, reaksion lehtësisht acid dhe mesatarisht të pasura.

Tuneli i daljes Çerem: Nga studimi në tërësi i vegetacionit përbërës dhe analizës së faktorëve ekologjike rezulton se kemi të bëjmë me një bimësi termofile, me toka me lagështi mesatare, me reaksion lehtësisht acid dhe pjellori mbi mesataren.

Ndërtesat e centralit Çerem, Sheshi i godinës së HEC: Duke qenë vepra edhe me karakter social terrenet për rreth saj duhet të rehabilitohen edhe si qendra çlodhëse e sociale, ndërkohë që terrenet buze lumenjve e përrenjve duhet të rehabilitohen me shëlg, verri e lajthi, etj. ndërsa skarpatet e rrugëve me trumze.

Pamje nga peizazhi i këtyre vendeve:

Figura 6-21 Vegetacioni tek Ura e Ceremit

Përroi i Çeremit, tek Livadhi i Zekës: Vepra rehabilituese, me karakter social, konsiston në mbushjen e një pjese të shtratit të Lumit të Ceremit për të penguar gërryerjen me tejtë shpatëve të livadhit dhe mbushja e hapësirës së krijuar me gurë. Në këto kushte përhapja e farave dhe rrënjëve të bimëve nga livadhi në drejtim të tokës së re të krijuar do të përhapen natyrisht.

Klysyre ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës::

Rehabilitimi konsiston vetëm në sistemimin fizik, grumbullimin e materialeve natyrore, sistemimin e tyre dhe kthimin në një vend social, nga ana e përdoruesve tradicionale që posedojnë këtë sipërfaqe

6.5.12. Rekomandime

- Për rehabilitimin dhe stabilizimin e shpateve të Përroit të Petishit, lagja Sokolaj që bien mbi përrua dhe mbi sheshin e depozitimit do sugjeroja formulën 5Dushk (*Quercus cerris* L.) + 5 Pishe te zeze (*Pinus nigra* Arn.), në një skemë 2 x 2m. Mënyra më e përshtatshme e punimit të tokës do konsiderohej ajo me gropa 40 x 40 cm, për shkak të periudhës së shkurtër të thatësirës, ndërsa fidanët duhet të jenë të pajisur me bukë dheu. Në total rezulton një sipërfaqe prej rreth 3 ha për tu pyllëzuar.
- Për rehabilitimin e brigjeve të Valbonës do sugjerohet mbjelljen me kunj (qysqi) të shpatullave të Shelgut të zi (*Salix eleagnos* Scop.) dhe Verriut të bardhe (*Alnus incana* (L.) Moench.) të prodhuara "in situ".
- Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate Sheshi, i disponuar nga "përdoruesit tradicional" këshillohet të mbillet me farë barërash polifite graminore e bishtajore, gjithashtu të grumbulluara "in situ". Rekomandohet formula e pyllëzimit 5 Shelg i zi + 5Vërrri i bardhë, në një skemë 2 x 2 m. Mbjelljet duhet të bëhen me qysqi me shpatulla shelgu dhe vërriu të marra në zonën përreth. Sipërfaqja e pyllëzuar rreth 0.2 ha,
- Në pikën e tunelit të daljes së Dragobisë kërkohet vetëm rehabilitimi i skarpateve të rrugës së aksesit ndhe te hyrjes së tunelit një sipërfaqe prej rreth 0.1 ha, me shpatulla trumze (*Satureja montana* L.), një fenomen natyror i zakonshëm që vihet re në këtë zonë.
- Në tunelin e aksesit, Dragobi: kërkohet vetëm kujdes gjate punimeve për mbrojtjen e individëve të Blirit dhe Arrës, të cilat janë evidentuar dhe u janë bërë të njohur stafit të ndërtimit , për ti ruajtur dhe mos i demtuar .

Figura 6-22 Fenomeni natyror i veshjes së skarpateve me trumze (*Satureja montana* L.)

- Ne piken e tunelit te hyrjes Dragobi do te zhvillohen aktivitete te tilla: (i) hapja e një rruge aksesi rreth 600 m e gjate, qe nuk dëmton ekuilibrat biologjike te ekosistemit, mbasi gjerësia e rrugës është me e vogël se lartësia mesatare e drurëve.
- E vetmja mase rehabilitimi mbetet ajo e stabilizimit te skarpateve te rrugës dhe e hyrjes se tunelit (rreth 1000 m²) e cila, mbas stabilizimit me rrjete mund te mbillet me pinjollë sipërfaqësore te Mana-tokës (*Rubus idaeus L.*) dhe Luleshtrydhes (*Fragaria vesca L.*). Materiali mbjelljes sugjerohet ai autokton dhe skema e preferueshme e mbjelljes do ishte 1 x 1 m.
- Lidhur me punimet ne tunelin e daljes Cerrem dhe rrugën e aksesit për te mëritur atje si dhe vrojtimet e kryera ne terren rezulton se ato nuk influencojnë negativisht ne prishjen e ekuilibrave biologjike natyrore dhe humbjen e biodiversitetit sepse gjerësia e trasesë se rrugës nuk e kalon gjatësinë e drurit mesatar. Sugjerohet vetëm mbjellja e skarpateve te rrugës se aksesit me rizoma mata toke (*Rubus idaeus L.*) dhe luleshtrydhes (*Fragaria vesca L.*) te marra ne ambientet e pyjeve përreth. Skema e preferueshme do ishte ajo 1 x 1 m. Sipërfaqja e rehabilitimit okupon një sipërfaqe prej rreth 0.3 ha.
- Lidhur me punimet ne vendin e ndërtesës se centralit Çerrem, Sheshi i godinës se HEC rehabilitimi duhet te këtë si pikësnyim kthimin ne një qendër çlodhëse, duke mbjelle specie autoktone me cilësi te mira evapo-transpirimi si shelgje e verri dhe arre (*Juglans regia L.*), një specie kjo e listës se kuqe.

7. Plani i Rehabilitimit

Aktivitetet kryesore për zbatimin e praktikave të rehabilitimit do të konsistojnë në mbrojtjen ndaj erozionit të skarpatave të rrugëve të aksesit ,të skarpatave të shesheve në hyrje dhe dalje të tuneleve si dhe mbjelljen e tyre me fidanave sipas bimësisë autoktone,të cilët ju përshtaten kushteve klimatike tokësore,vegetacionit aktual,duke synuar rikthimin në gjendjen fillestare të shesheve pas përfundimit të punimeve ndërtimore.

Në kuadër të politikave të kompanisë për mbrojtjen e mjedisit ,si pjesë e implementimit të sistemit të menaxhimit të mjedisit ISO 14001,për të cilën edhe është certifikuar,kompania ka marrë angazhimin të rehabilitojë zona të eroduar nga faktorë natyrorë por edhe antropogjen brënda parkut të Valbonës ,në afërsi me zonën e punimit ,në marrëveshje dhe aprovim me Agjensinë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura.

- Punimet inxhinierike,
- Punimet per mbjellje me vegetacion (bar apo fidane),

7.1. Punimet inxhinierike

Plani i rehabilitimit do të përfshijë punimet inxhinierike për parandalimin e erozionit në skarpatat e krijuara për shkak të punimeve ndërtimore për rrugët e aksesit por edhe të shesheve të hyrjeve të tuneleve.

Gjithashtu punimet inxhinierike përfshijnë edhe punimet për rehabilitimin e zonave të eroduar nga natyra dhe nga gropat e krijuara për shfrytëzimin e materilit per inerte gjatë ndërtimit të rruges nacionale BC –Valbone. Këto zona do rehabilitohen duke krijuar shesh depozitime të cilat përfshijnë

punimet inxhinierike si hedhjen e dherave, krijimin e skarpatave, ngjeshjen e materialit të hedhur me rul ,ndërtimin e rip rap përgjatë perimetrit për të penguar erozionin ,ndërtimin e gbian ëalls.

7.2. Punimet e mbjelljes me vegjetacion apo fidanë.

Zgjedhja e bimësisë e cila do përdoret për mbjellje gjatë procesit të rehabilitimit ,përfshiu dhe angazhimin e një eksperti të licensuar i cili jo vetëm identifikoi shkallën e prekjës së bimësisë së dëmtuar ,masat mbrojtëse, por edhe rekomandoi bimët që do duhet të rimbillen duke marrë në konsideratë sidomos përfshirjen në skemat e pyllëzimit të specieve vëndase që vegjetojnë në florën e zonës, në mënyrë që në fund të zbatojë një plan të suksesshëm të rehabilitimit që do të rrisë biodiversitetin por dhe të plotesoje një sërë funksionesh më të plota në lidhje me uljen e impakteve negative që shkakëtohen nga aktiviteti i ndërtimit të HEC –eve.

Këto dhe të tjera janë mbajtur në konsiderat gjatë hartimit të Planit të Rehabilitimit ,ku janë bërë përmirësime të ndjeshme sidomos në drejtim të mbushjes me dhe të pjesëve të zhveshura, të realizimit të disa punimeve shtesë në drejtim të nivelimit të dheut të hedhur në skarpatat me pjerrësi nga brenda, me punime në drejtim të zmusimeve të skarpateve për uljen e shkallës së pjerrësisë së tyre, dhe ajo që është më kryesorja në atë të shtimit të bimëve që do të mbillen, të realizimit të kombinimeve në lloje në skemën e pyllëzimit .

7.3. Procesi i Rehabilitimit

Punimet përgatitore në vendin që do të rehabilitohet.

Në fillim duhet të bëhet largim i të gjitha makinerive dhe paisjeve nga sheshi ku kanë përfunduar punimet ndërtimore.

Të pastrohet vendi, nga mbetjet e ndryshme të ngelura në të gjatë operacioneve të mëparshme.

Më pas është e domosdoshme të thyhen skarpatat dhe të bëhen në formë të zmusuar, në mënyrë që të mos jenë përpjendikular, të ulet pjerrësia e shpateve të skarpatës për të mos pasur probleme më pas me ujërat apo me erozionin. Materiali që do të rezultojë nga ky zmusim të sistemohet në bankinën e mëposhtme.

Më pas është e domosdoshme mbushja në të gjithë gjatësinë dhe gjerësinë e bankinës me dhe të një cilësie të mirë,(dheu i ruajtur gjatë fazës së gërmimeve) për të krijuar kushte të përshtatshme për pyllëzimet apo mbjelljet me barë.

Dheu i hedhur në të gjithë gjerësinë dhe gjatësinë e bankinës, duhet të nivelohet lehtë, me një mjet të lehtë, mundësisht me goma. Duhet të nivelohet për mjaft arsye të ndryshme që kanë të bëjnë me operacionet e mëvonshme, por kurrsesi nuk duhet që të ngjishet fort.

Dheut të hedhur, gjatë nivelimit duhet ti jepet një pjerrësi në drejtimin nga brenda bankinave në intervalet rreth 6-8 %, në mënyrë që rrjedhjet ujore të komandohen më pas dhe të mos krijojnë problem sidomos në skarpatat.

Gradualisht duhet të punohet edhe për të marrë masa për ujitjen e fidanave që do të mbillen, sidomos në dy vitet e para pas mbjelljes së tyre.

7.4. Zgjedhja e llojeve që do të përdoren për pyllëzim

Në zgjedhjen e llojeve për pyllëzim mbahen parasyh disa kritere ku ndër më kryesoret mund të përmendim:

- Zgjidhen lloje vendase, autoktone.
- Të kenë përshtatje ndaj kushteve stacionale me vetite biosilvike të llojit.
- Të jenë rezistente ndaj ndryshimeve klimatike.
- Të jenë të përshtatshëm lehtësisht ndaj ndryshimeve klimatike.
- Rezistente ndaj sëmundjeve dhe dëmtuesëve.
- Të durojnë thatësinë dhe të durojnë ngricat.
- Ushqim për faunën me gjethe apo frutat e tyre.
- Krijim habitatesh për shpendë, fole etje.
- Të prodhojnë lëndë drusore.
- Të prodhojnë biomasë.

Duke pasur parasysh zonën fitoklimatike të vend shtrirjes së projektit ,gjëndjen e bimësisë së dëmtuar por edhe bazuar në inspektimin dhe evidentimin e bimësisë para fillimit të punimeve ndërtimore, janë bërë edhe sygjerimet mbi llojin e bimësisë që do të përdoren për mbjellje.

7.5. Zgjedhja E Skemës Së Pyllëzimit

Në ndërtimin e skemës së pyllëzimit mbahen parasysh mjaft faktorë ku mund të përmendim disa :

- Karakteristikat e terrenit,
- Vetite biologjike te llojit,
- Shpejtesine e rritjes se llojit,
- Jetgjatësinë e llojit,
- Dimensionet e rritjes se specieve si në lartësi por dhe në hapësirë,
- Sistemin rrënjor,
- Mënyrën e ripërtëritjes së tyre në të ardhmen,
- Forma e kurorës.
- Qëllimi i pyllëzimit ; për pyje prodhues, lëndë ndërtimi/dru zjarri,për mbrojtje të tokës, për qëllime dekorative, për habitate kafshësh e shpendësh, rehabilitim terrenesh, kombinim të këtyre kërkesave etj.
- Mundësia e mekanizimit në mbjellje dhe shërbime

7.6. Përshkrimi i Operacioneve Të Punës Për Mbjelljen E Fidanëve

7.6.1. Piketimi i gropave.

Para fillimit të punës, është e nevojshme që nga persona kompetente të bëhet një instruktim paraprak për rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes në punë që duhet të zbatohen gjatë realizimit të operacioneve të punës. Në të njëjtën kohë, po nga persona kompetentë në fushën e realizimit të rehabilitimeve nëpërmjet punimeve inxhinierike dhe atyre biologjike (specialiste pyjesh kryesisht), bëhet edhe një instruktim më i plotë në lidhje me teknikat e punimeve për realizimin e pyllëzimeve me llojet përkatëse drunore, shkurorë të sygjeruar për tu mbjellë.

Mbasi janë bërë punimet përgatitore, atëherë më parë realizohet procesi i piketimit të gropave që do të hapen për mbjelljen e fidanave. Për këtë, me mjete të thjeshta si spango dhe një trekëndësh këndrejtë ,një metër të gjatë fillon piketimi ,ku lihet një distancë e përcaktuar nga skarpata që do të shërbejë për kalimin e rrjedhave ujore, por mund të fillojë edhe nga pjesa e poshtme e skarpatës duke lënë përsëri një distancë sigurie, mbahen distancat e caktuara si dhe këndi i drejtë dhe vendosen 3 rreshta për çdo bankine apo tarace në mënyrë të tillë që të jenë konform skemës së përcaktuar të pyllëzimeve. Për piketimin e gropave nevoiten 3 veta, dhe në vendet ku ndërpriten spangot në këndin e drejtë sipas distancave vendoset një piketë që ngulet fort në tokë, dhe kjo shërben si qënder e gropës që do të hapet më pas.

7.6.2. Hapja e gropave -Punimi i tokës

Bazuar në piketimin paraprak që është kryer, piketa është si qënder e gropës, dhe sipas skemës përfundimtare që ne kemi vendosur të realizojmë për mbjellje të fidanave me qeska me bukë dheu, madhësia e gropës është vendosur të jetë 40cm x 40cm x 40cm.

Me mjete të domosdoshme, si kazma e lopata, por të pajisur dhe me mjetet e nevojshme të sigurimit teknik, fillojmë hapjen e gropave.

Kështu në fillim, duke mbajtur piketën si qënder, shënohet me lopatë madhësia e gropës sipas dimensioneve .Kihet kudes që gropat të hapen të thella plotësisht dhe po aq të gjera si në fund dhe në krye.

Pyllëzimi me gropa siguron lagështinë e tokës e cila i duhet fidanit, kontaktin e plotë të sistemit rrënjor me tokën duke i siguruar njëkohësisht edhe qëndrueshmërinë fidanit nga lëvizjet e erërave dhe faktorëve të tjerë.

7.6.3. Materiali Mbjellës

Fidanë pyjor brenda standarteve

Kalemat që do merren nga verrinjtë dhe shelgjet autoktone egzistuese, me moshë të re në brigjet e lumit Valbonë.

Rizomat e luleshtrydheve dhe manave të tokës për rehabilitimin e skarpatave do të sigurohen nga speciet autoktone që gjenden në terren .

Shtapullat e trumzës do të merren nga terrenet ku ajo është tashmë instaluar

7.6.4. Mbjellja e fidanëve

Fidanët do të jenë në qeska me bukë dheu, dhe do të sillen në afersi të objektit me mjete të ndryshme transporti dhe do të shtratifikohen aty.

Për mbjelljen e fidanave nevojiten dy persona. Në fillim, në fund të gropës së hapur hidhet dhe i shkrifët, ai i nxjerret në fillim kur është hapur gropa, dhe vazhdon të shkrifëtohet ende edhe me mjete, por po që e domosdoshme edhe me dorë. Fidanit që ndodhet pranë gropës, fillimisht i cahet qesja prej plasmasi me kujdes që dheri të mos shkërmoqet, dhe mbasi është mbushur me dhe të shkrifet rreth gjysma e gropës, atëherë një person tjetër e vendos fidanin vetëm me bukën e dheut në mes të gropës, kurse personi tjetër hedh dhe të shkrifët përreth fidanit duke mbuluar rrënjët e tij. Pasi është hedhur një sasi dheu i shkrifët përreth tij ,atëherë dheu ngjishet fort me kepecë apo cizme përreth

gjithë fidanit ,duke patur kujdes që vazhdimisht ai të mbahet drejt,dhe që rrënjët nga kjo ngjeshje të bien me në kontakt me tokën. Pastaj vazhdojmë përsëri të hedhim dhe tjetër përreth fidanit, duke e mbajtur atë drejt, dhe të vazhdojmë ta ngjeshim. Duhet të kemi kujdes që fidanin ta mbulojmë me dhe deri n qafën e tij. Pastaj përreth gropës vendosim një si bordur ë t ë ngritur n ë m ënyrë që të krijohet një si gropë për grumbullimin e ujërave në rast reshjesh apo vaditjesh. Në fund mund të vendosim edhe një listele ku të mbeshtet fidani dhe ta lidhim atë me mjete të përshtatshme që të mos lekundet dhe dëmtohet nga era etj.

Në cdo bankinë, do të realizohet bërja e një kanali anësor në formë të trapezit me dimensione të pranueshme për menaxhimin e rrjedhjeve ujore që do të rezultojnë në stinë të ndryshme, dhe do jetë mirë edhe barëzimi i tij në mënyrë që uji të iki në mënyrë sa më të qetë dhe sa më komode.

Kalamat e verriut dhe shelgut do të mbillen me kunj.

Rizomat e manaferrave dhe luleshtryldheve të vendosura mbi skarpatë do të mbulohen më një shtresë humusi dhe legushë pylli.

7.6.5. Punimet e kujdesimit.

Padiskutim që fidanët e mbjelle, kudo që të jenë ata,mbas mbjelljes kanë nevojë për një sërë punimesh kujdesimi sidomos deri në një periudhë të caktuar.

Kjo fillon që nga vendosja e asaj ristesles mbështetëse,rrëthimi me një gardh për mbrojtje nga kafshët, dhe më pas me vaditjen,mulcirimin, prashitjen, heqjen e barërave të këqia, krasitjet.

7.6.6. Kontrolli i punimve

Mbas perfundimit, në prani të subjektit që ka kryere punimet, kryhet kontrolli paraprak mbi cilesinë e punimeve, nga specialisti që ka hartuar planin e rehabilitimit së bashku me perfaqësues të kompanisë,dhe vetëm mbas një hartimi të një raporti paraprak,realizohet pagesa ndaj subjektit që ka realizuar punimet etj.

Metoda e kontrollit paraprak të cilësisë mund të jetë metoda e kontrollit të rastësishëm etj.

Në stinën e nxehtë, realizohet një kontroll tjetër, i cili është më i sigurt dhe më i plotë,për përqindjen e zenieve të fidanave, kështu qe subjekti që ka kryere punimet mban përgjegjësi për moszeniet deri në kalimin e një stine të nxehtë. Po ashtu duhet dhe realizimi i punimeve të kujdesimit në periudhën e mëpastajme.

8. Permbledhje e Punimeve të Rehabilitimit

Në tabelën në vijim jepen kostot përmbledhëse të rehabilitimeve të planifikuara:

Departamenti i Mjedisit _ Drejtoria e Standarteve
Plani i Rehabilitimit

Projekti "Ndërtimi i Hidrocentraleve në Kaskadën e Dragobisë"

Ge2_704 ESMS 01

Date: 30/05/2017

Rev (0)

Tabela 8-1 Tabela përmbledhëse e rehabilitimeve të planifikuara.

Nr	Vendëndodhja	Punimet Inxhinjerieke
1	Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate	1. Transport materiali. 2. Sistemim materiali. 3. Ngjeshja e materialit me shtresa nga 30-50 cm 4. Ndertimi i skarpatave. 5. Ndertimi i masave mbrojtese. 6. Hedhja e top-soil 7. Mbjellja me bar dhe sheq l zi ,veriu l bardhe pergjate bregut te lumit ⁵
2	Grykë derdhja e përroit të Petshit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj	1. Transport materiali. 2. Sistemim materiali me eskavator. 3. Ngjeshja e materialit me shtresa nga 30-50 cm 4. Ndertimi i skarpatave. 5. Ndertimi i masave mbrojtese. 6. Hedhja e top-soil 7. Mbjellja me fidanë Dushk+pishw e zezw
3	Klysyre ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës	1. Transport materiali. 2. Sistemim materiali me eskavator. 3. Ngjeshja e materialit me shtresa nga 30-50 cm 4. Ndertimi i skarpatave. 5. Ndertimi i masave mbrojtese. 6. Hedhja e top-soil 7. Mbjellja me fidanë Dushk+pishw e zezw
4	Përroi i Çeremit ,tek Livadhi i Zekës.	1. Transport materiali. 2. Sistemim materiali me eskavator. 3. Ngjeshja e materialit me shtresa nga 30-50 cm 4. Ndertimi i skarpatave. 5. Ndertimi i masave mbrojtese. 6. Hedhja e top-soil 7. Mbjellja me bar.
5	TOTALI I SKARPATAVE Te AKSESEVE TE RRUGEVE DHE SHESHEVE	1- Mbrojje ndaj erozionit 2- Mbjelle me bar/ trumzw/manaferte 3- Kujdesi për ujtitje ,prashitje

⁵ Per me teper detaje lidhur me llojin e bimesise dhe skemen e mbjelljes Referoju kapitullit 6.5.11 Konkluzione si dhe 6.5.12 Rekomandime

9. Grafiku i Punimeve të Rehabilitimeve

Grafiku 1 Grafiku i Punimeve të Rehabilitimeve

	Viti 2017												2018						
	JANAR	SHKURT	MARS	PRILL	MAJ	QERSHOR	KORRIK	GUSHT	SHTATOR	TETOR	NENTOR	DHIETOR	JANAR	SHKURT	MARS	PRILL	MAJ	QERSHOR	
Gryké derdhja e përroit të Kikajë në lumin Vialbonë, 1 vendi Mbaaskollatë																			
Gryké derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja																			
2 Sokollaj																			
Përroi i Çeremit ,tek Livadhi i																			
3 Zekës.																			
SKARPATAT Te																			
AKSESEVE TE RRUGEVE																			
4 DHE SHESHEVE																			
Klisyre ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e																			
5 rrugës																			

10. Projekti Teknik I Shesheve Të Rehabilituara

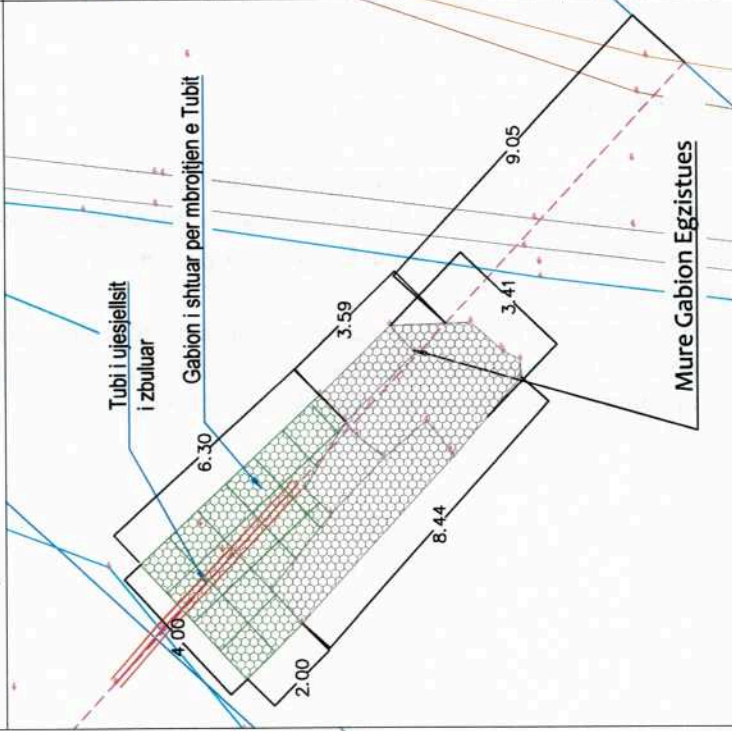
Në vijim jepen projektet e rehabilitimeve lidhur me :

- Planimetria e mbrojtjes së Tubit të Ujesjellesit me mur gabian
- Grykë derdhja e përroit të Kikaje në lumin Valbonë, vendi Mbaskollate
- Grykë derdhja e përroit të Petishit, vendi Dragobi, lagja Sokolaj
- Përroi i Çeremit ,tek Livadhi i Zekës.
- Klysyre ish pika e nxjerrjes së inerteve për ndërtimin e rrugës. Rehabilitimi i kësaj të fundit do të bëhet vetëm nëse do të mbetet material (gurë dhera) i pa përdorur, pas rehabilitimeve të shesheve të mësipërme, të cilat do të duhet të depozitohen.

Planimetria e mbrojtjes se Tubit te Ujesjellesit

Detaji i Gabionit nen Tubin e Ujesjellesit

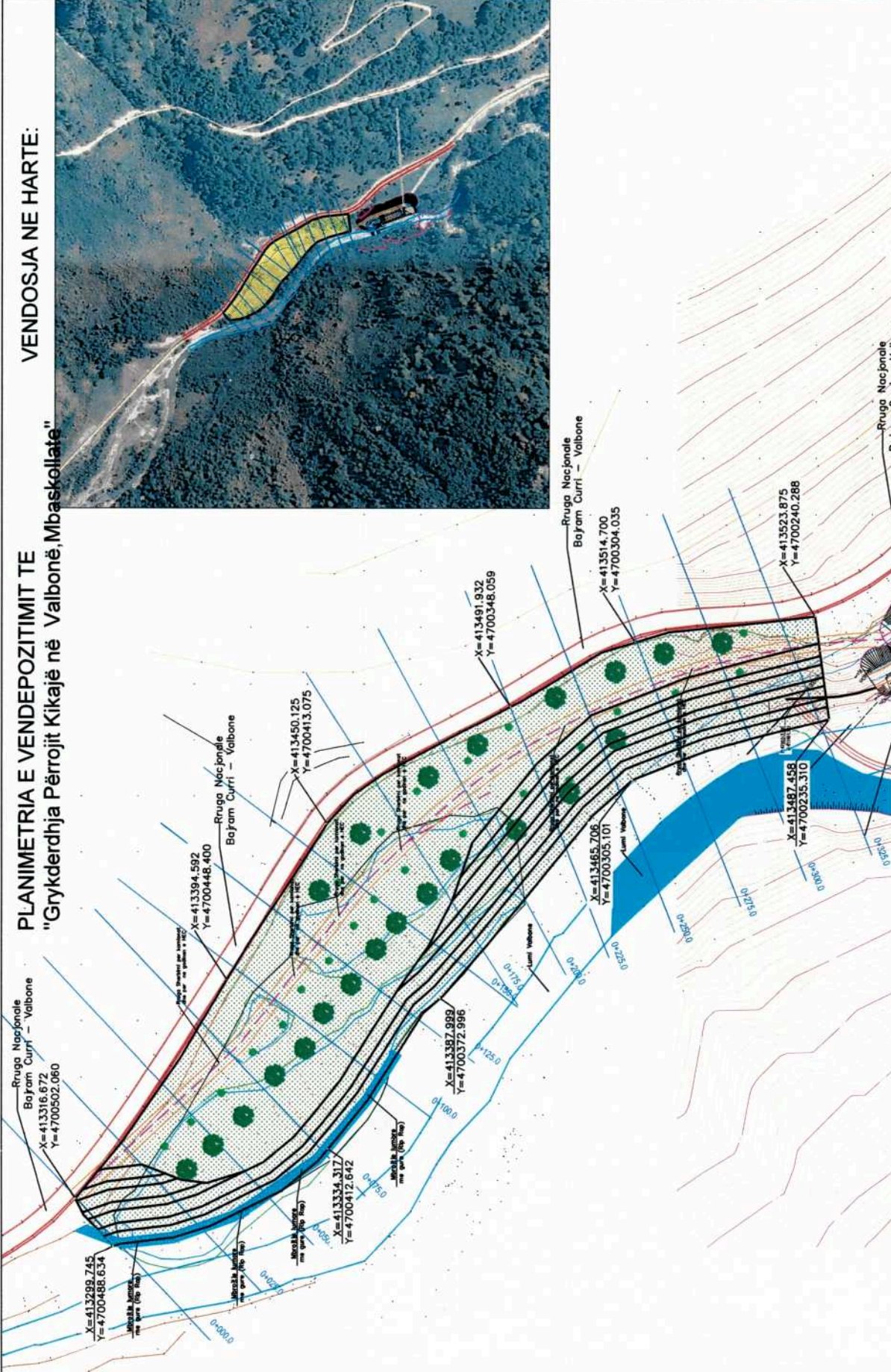
Legjenda:

- Tubi i Ujesjellesit per tu mbrojtur
- Rruga Bajram Curri - valbone
- Rruge dytesore ne kantier
- Lumi
- Mbrojtje e vjeter me Gabion
- Projektim i mbrojtjes se re me Gabion

<p>EMRI I PROJEKTTI: Mbetimi i HEC-sive te Dispozitese dhe - Ciment ne Lumen e Valbonës - Rrugi Tropoje</p>	<p>ADRESA E PROJEKTTI: Tropoje / Sheqperi</p>	<p>FOROSITESI: "Dragage Energy" sh.p.k</p>	<p>HARTO: Ing. Aurel Jenishaj </p>	<p>FAZA: PROJEKT ZBATIM</p>	<p>Nr. i Projektit: 31/05/2017 Data:</p>	<p>GRUPI PROJEKTIMIT : Grupi 2 LIVELLORE: Autori: Jushaj Korrigjimi: Kreshnik Shqepi Mbetimi: Roland Degeni</p>	<p>RISHIKIMET</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>No.</th> <th>Rev.</th> <th>Data</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>00</td> <td>Per zbatim</td> <td>31/05/2017</td> </tr> </tbody> </table>	No.	Rev.	Data	00	Per zbatim	31/05/2017
No.	Rev.	Data											
00	Per zbatim	31/05/2017											
						<p>Emri i Fletes: Planimetria e mbrojtjes se Tubit te Ujesjellesit</p>							
<p>Numeri i Fletes: I-01</p>						<p>Shkalla</p>							

PLANIMETRIA E VENDEPOZITIMIT TE "Grykderdhja Përroit Kikajë në Valbonë, Mbaskollatë"

VENDOSJA NE HARTE:

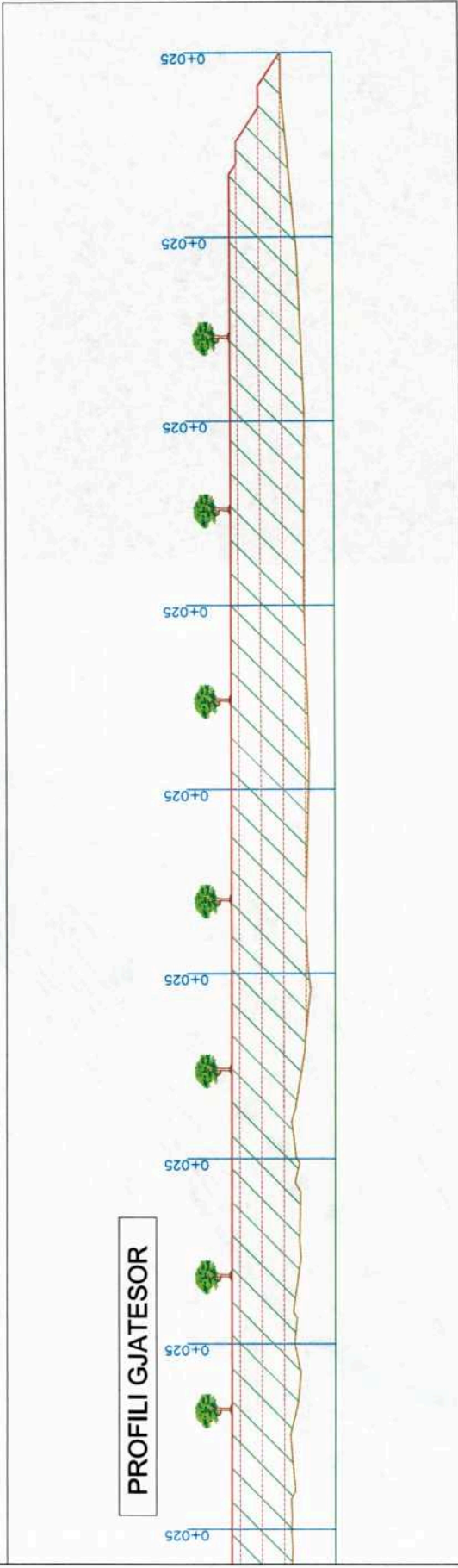
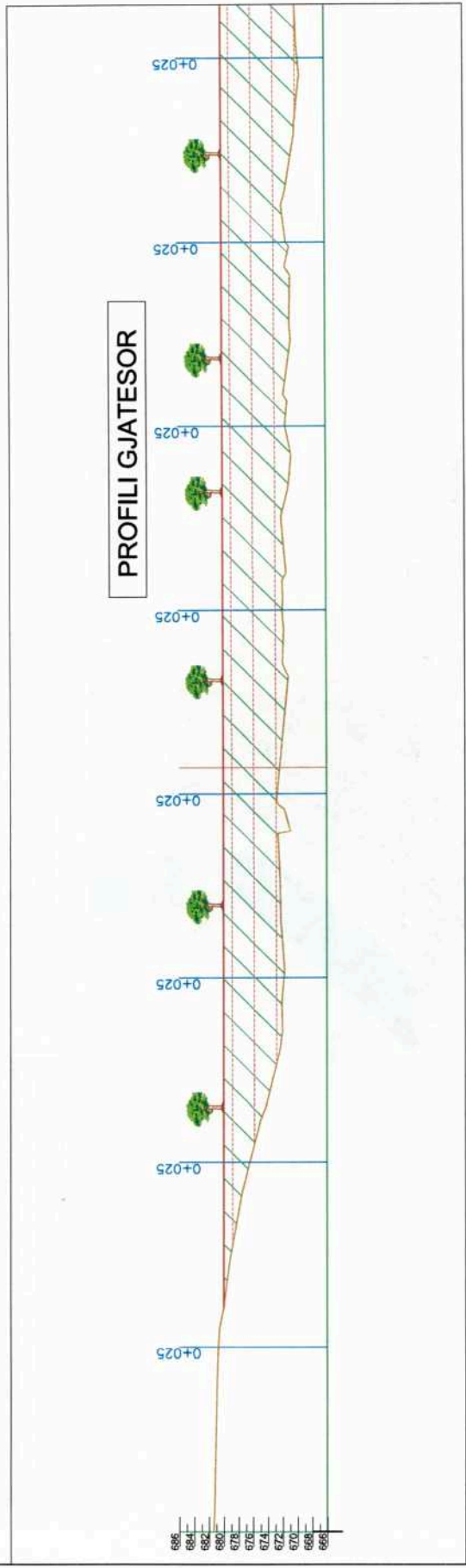

Te dhena per Vend depozitimin		
Plika	X	Y
Sipefaqja e Godines		18,000.00 m ²
Kapaciteti i Materialit		61,000.0 m ³

- Legjenda:**
- Rruga Nacionale Bajram Curri - Valbone
 - Konture dhe Berma te Vend Depozitimit
 - Lumi
 - Thember e Skarpates me gure (Rip Rap)
 - Mbjellje me Bar

<p>EMRIT PROJEKTI: Hidrimet i HEC-ve ne Degaiball dhe Cemerit ne Lumë e Valbonës - Trepë Trepë</p> <p>ADRESA E PROJEKTI: Tropoje / Shqipëri</p> <p>POROSITESI: "Degaiball Energy" sh.p.k</p> <p>HARTO: Ing. Aurel Jenishaj Drejtues i Projektit</p> <p>FAZA: PROJEKT ZBATIM</p> <p>Nr. i Projektit: 07/07/2017 Data: 07/07/2017</p>		<p>GRUPI PROJEKTIMIT: Grupi 2 Aurel Jenishaj</p> <p>Kontributi: Trenah Creativ Merrin Krenarit Shqipëri</p>	<p>RISHIKIMET</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>No.</th> <th>Rev.</th> <th>Data</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>00</td> <td>Per zbatim</td> <td>07/07/2017</td> </tr> </tbody> </table>	No.	Rev.	Data	00	Per zbatim	07/07/2017	<p>PLANIMETRIA E VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"</p> <p>Nr. i Fletes: I-01</p>
No.	Rev.	Data								
00	Per zbatim	07/07/2017								

PROFILI GJATESOR I VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

www.drapoll.com

EMRIT PROJECTIT
Drapolla dhe Centent ne
Lumen e Veboris - Rrethi Tropoje

ADRESA E PROJEKTTIT:
Tropoje / Shqipëri

POROSITESI:
"Drapolla Energy" sh.p.k

HARTO:
Ing. Aurel Jemshaj
Drapolla Energy sh.p.k
Rr. Sh. Mehmeti 10, Tropoje, Shqipëri
Tel: +355 68 820 000 | Fax: +355 68 820 001

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. i projektit: 07/07/2017
Data:

GRUPI PROJEKTTIMIT:
Gener 2
Ligj N. 09/06

Projektori:
Aurel Jemshaj

Komiteti:
Tirana, Shqipëri

Mirato:
Kryeministri Shqipëri

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	07/07/2017

Emri i Filet:

PROFILI GJATESOR I
VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E
VEPRES SE MARJES"

Numri i Filet:
I-02

Shkalla:

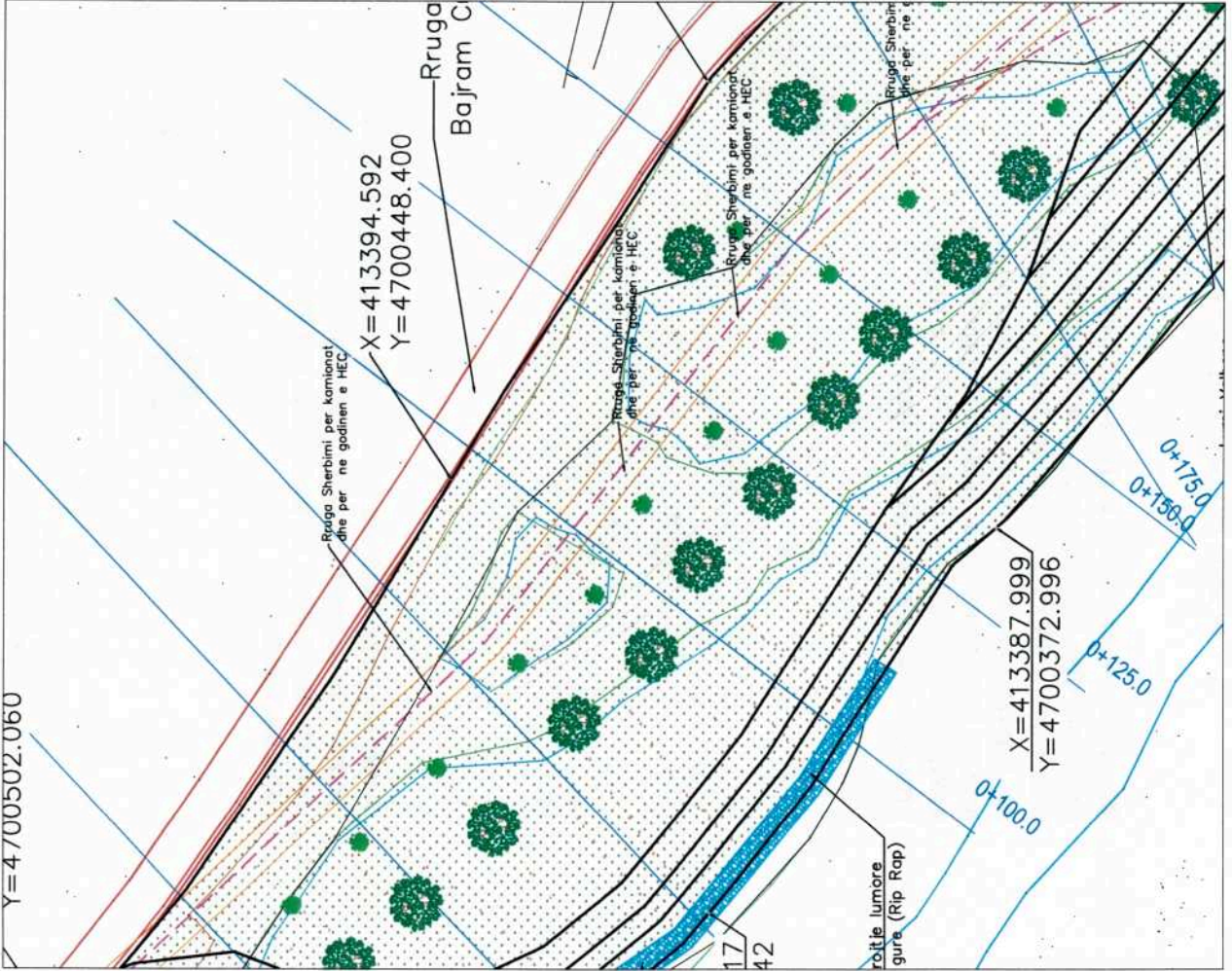
PLANI I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

FAZA 1

AKSESI I ZONES DHE RRUGA E KANTIERIT

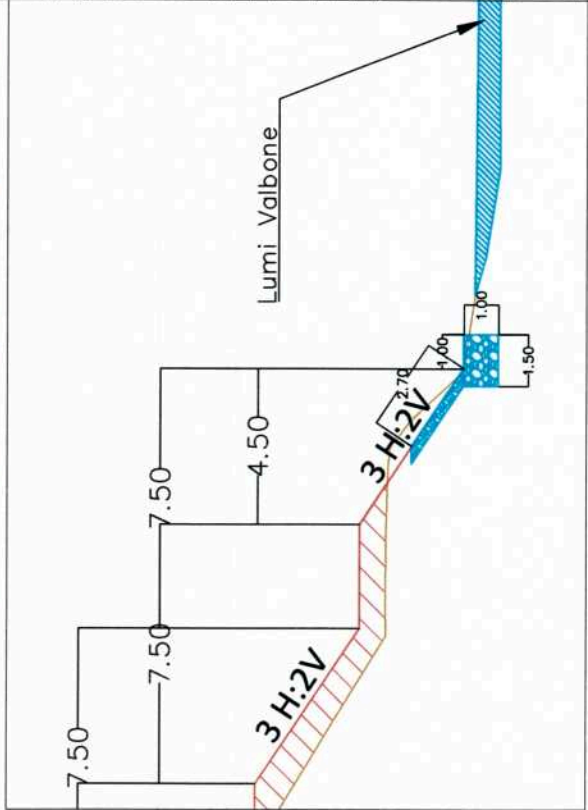
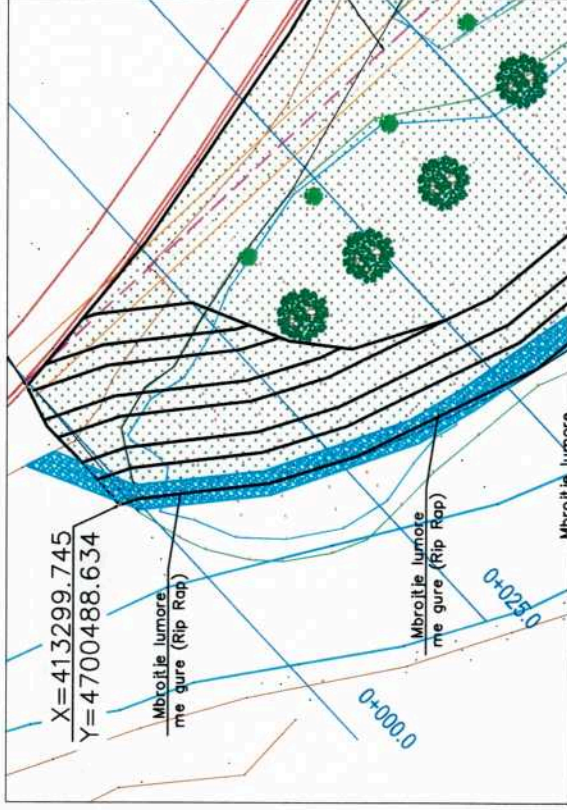
FAZA 2

PRERJA E BIMESISE, HEQJA E SHITRESES VEGETIALE

FAZA 3

Ndertimi i mbrojtjes me gure (Rip Rap) në fund të skarpates së pare

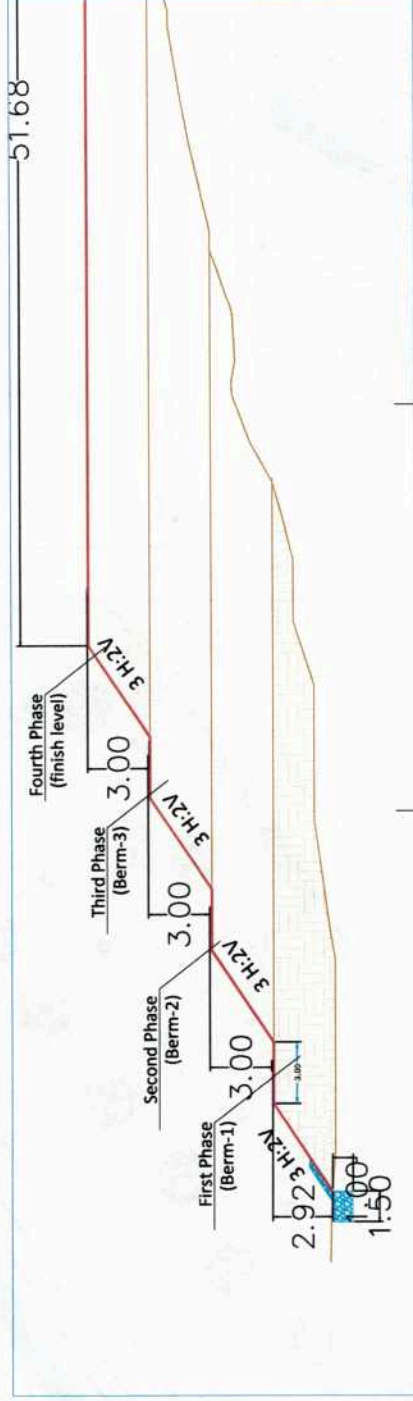

<p>EMRITI PROJEKTI: Ndërtimi i HEC-së në Dugës të dhe Çerçanit në Lumi të Valbonës - Heshi I ri</p>		
<p>ADRESA E PROJEKTI: Tropa / Shqipëri</p>		
<p>POROSITËSI: "Dagobit Energy" sh.p.k</p>		
<p>HARTO: Ing. Aurel Jemishaj</p>		
		
<p>FAZA: PROJEKT ZBATIM</p>		
<p>Nr. i projektit: 07/07/2017</p>		
<p>Data: 07/07/2017</p>		
		
<p>GRUPI PROJEKTIMIT: Gener 2 U.P.N (SH)09</p>		
<p>Grupi i punësuesve: Aurel Jemishaj</p>		
<p>Kontribuesit: Tërfaqë Çerçani, Kuvendi Shqiptar</p>		
<p>RISHIKIMET</p>		
No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	07/07/2017
<p>Emri i Filet:</p>		
<p>PLANI I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"</p>		
<p>Nr. i Filet:</p>		<p>I-09</p>
<p>Shkalla:</p>		

PLANI I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

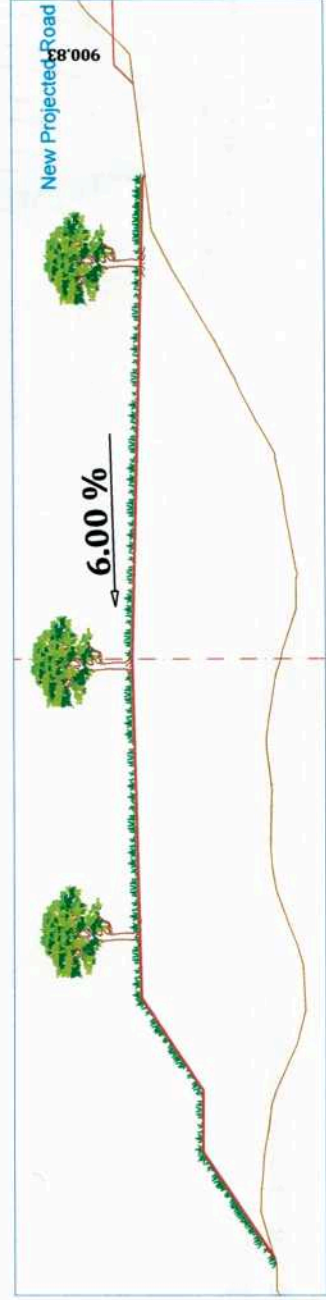
FAZA 4

Mbushja me materialin e sjelle nga Objekti i Ndertimit dhe ngjeshja e tij, pas krijimit te mbushjes uniforme. Ngjeshja duhet te kryhet me trashesi jo me shume se 30cm. Kur ky proces te perfundoje te realizohet pjerresia e skarpates dhe krijimi i bermes Nr.1. E njejta procedure edhe per bermat e tjera.

FAZA 5

Ndertimi i shtreses me humus dhe mbjelja me bimese. Eshte e rekomanduar fort qe te mbillet ajo lloj bimesie me ate lloj lartesis ne pershtatje me klimen, peisazhin dhe ambientin.

www.kompaniaeshie.com

EMRITI PROJEKTI
Korporata e Kompaniave Shqiptare
Lumë e Vëllasë - Rr. Sh. Tropoje

ADRESA E PROJEKTI:
Tropoje / Shqipëri

POROSITËSI:
"Dragage Energy" sh.p.k

HARTO:
Ing. Aurel Jenishaj

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. i projektit: 07/07/2017
Data:

GRUPI PROJEKTIMIT:
Gener 2
Lis, L. 05058

Kontraktori:
Tirana, Shqipëri
Kryeministri, Shqipëri

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	07/07/2017

Emri i Filet:

PLANI ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

Numri i Filet:

I-10

Shallit

RRADHA DHE METODIKA E PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

Vendepozitimi "HYRJA E VEPRES SE MARJES" Ndodhet ne Rruget kryesore Bajram Curri - Valbone, ne hyrje te vepres se marjes se HEC-it dhe ka nje siperfaqe 18.000,00 m². Kapaciteti per depozitim dherash eshte 62.000,00m³

Plani i Vendepozitimit te dherave

- Aktivitete ndertimore do te kryhen brenda konturrit te miratuar.
- Shtresa e sipërme e gërmuar do të mbliqet dhe do të depozitohet sipas procedurës.
- Pasi të ketë përfunduar punimet e dherave, duhet të vazhdojë hap-pas hapi ndertimi i shtresës vegetale.
- *Shtresa vegetale* : Shtresa vegetale do të depozitohet në vendepozitimet e caktuara dhe do të përdoret për fazën e mëtejshme të krijimit të shtresës vegetale.

FAZA 1

Aksesi i zones dhe krijimi i rruges se aksesit per makinerite.

FAZA 2

Pastrimi i vegjetacionit dhe shtrese se humusit, perfshi dhe bimesine.

FAZA 3

Mbushja me materialin e sjelle nga Tuneli dhe ngjeshja e tij, pas krijimit te mbushjes uniforme..

FAZA 4

Mbushja me materialin e sjelle nga Objekti i Ndertimit dhe ngjeshja e tij, pas krijimit te mbushjes uniforme. Ngjeshja duhet te kryhet me trashesi jo me shume se 30cm. Kur ky proces te perfundoje te realizohet pierresia e skarpates dhe krijimi i bermes Nr.1. E njejta procedure edhe per bermat e tjera.

FAZA 5

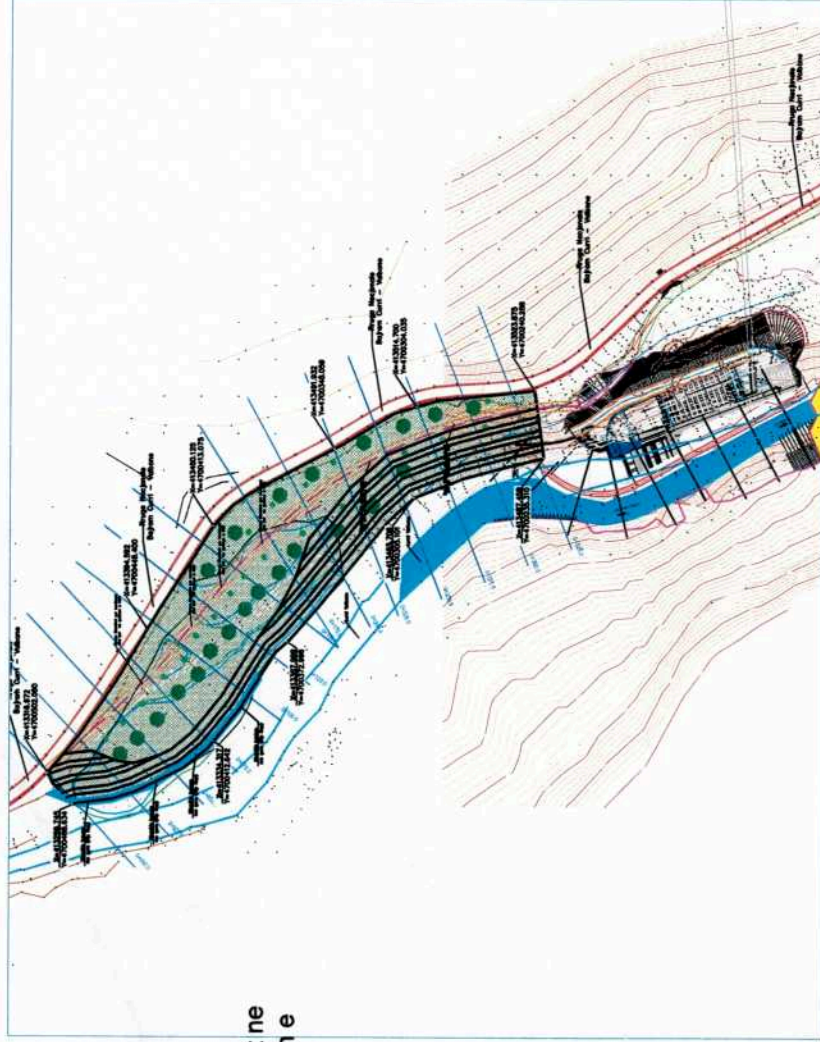
Ndertimi i shtreses me humus dhe mbjelja me bimesi.

Eshte e rekomanduar fort qe te mbillet ajo lloj bimesie me ate lloj lartesie me ate lloj lartesie ne pershtatje me klimen, peisazhin dhe ambientin.

Makinerite dhe pajisjet:

Ne kete vendepozitim duhet te jene te gatshme per tu perdorur keto makineri:

Kamiona, qe perdoren per transportimin e materialit nga Vendi i Ndertimit deri Vendepozitimi.
Bulldozer, qe do te perdoret per te perhapur materialin dhe per ta niveluar Rrull, qe do te perdoret per ngjeshjen e materialit ne shtresa-shtresa dhe ekskavator.

EMRIT I PROJEKTIIT:
Ndertimi i HEC-ve te Dregabise dhe Cerrimit ne
Lumen e Valbones - Frazhi Tropoje

ADRESA E PROJEKTIIT:
Tropoje / Shqiperi

POROSITESI:
"Dregobia Energy" sh.p.k

HARTOZI:
Ing. Aurel Jenishaj

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. I projektit: 07/07/2017
Data:

GRUPI PROJEKTIIT:

Titulli:	Gener 3	U.N. 45/56
Konstituti:	Frazhi Tropoje	
Mbues:	Frazhi Tropoje	

RISHIKIMET

No. Rev. Data

00 Per zbatim 07/07/2017

Emri i Files:

RRADHA DHE METODIKA E PUNIMEVE
TE VENDEPOZITIMIT
TE "HYRJA E VEPRES SE MARJES"

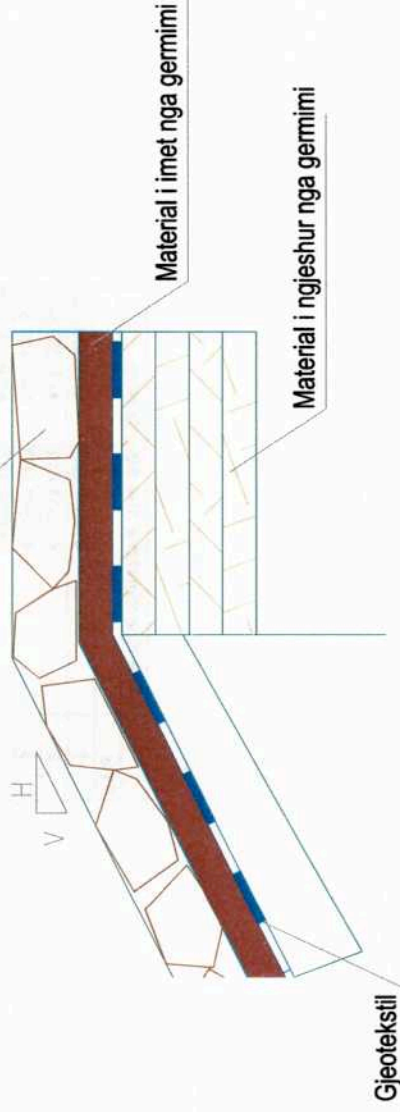
Numri i Files:

I-11

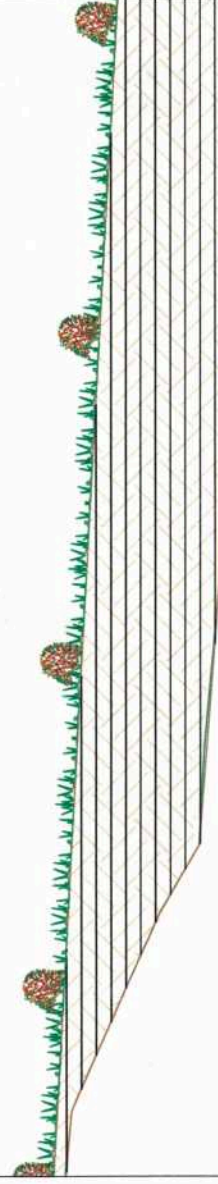
Shkalla:

SEKSIONE TERTHORE

SHTRESE GURE TE THYE KLASA III

- Ndertimi i Rip-Rap suoas Detajit te dhene**
- Mbi shtresen e ngjeshur te vendoset shtresa e Gjotekstilit.
 - Shtresa tjetere eshte me material te imet nga germimi (0-30mm)
 - Me pas vendoset shtresa e gureve me trashesi 50cm.

- Ndertimi i shtreses me humus dhe mbjellja me bimese.**
- Eshte e rekomanduar fort qe te mbillet ajo lloj bimesie me ate lloj lartesis ne pershtatje me klimen, peisazhin dhe ambientin.**

Dragobia Logo.jpg

EMRIT PROJEKTI:
Hidrimi i HEC-ve te Dragobias dhe Central ne
Lumne e Vabonice - Inzh. Tropoje

ADRESA E PROJEKTI:
Tropoje / Shqiperi

POROSITESI:
"Dragobia Energy" sh.p.k.

HARTOJI:
Ing. Tanush Caushi
Kryetar i Komitetit te Ekspertise
dhe Projektimit te Inzhinerise

DRAGOBIA

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

No. i projektit:
Data:

GRUPI PROJEKTIMIT :

Projektori: L. KALLIBRIDE
Grupi 2: Tanush Caushi
Edesa Dushkaj
Kryetar i Komitetit te Ekspertise
dhe Projektimit te Inzhinerise

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per raport	30/05/2017

Emri i Fildes:

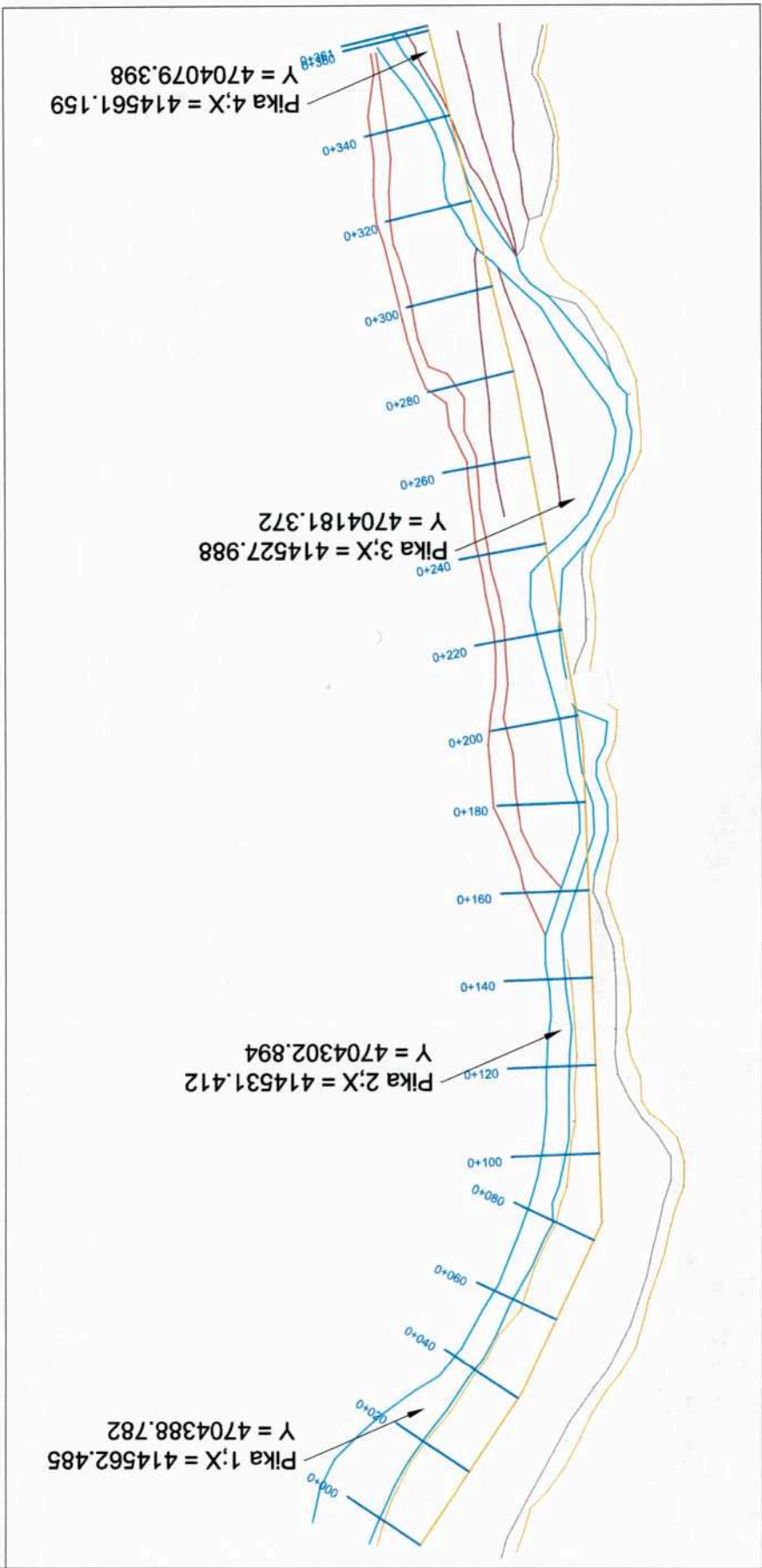
SEKSIONE TERTHORE

Numri i Fildes:

I-19

Shkalla

Rehabilitimi i Livadhët KM 0+000 - KM 0+360 SH 1:200

Lista e Koordinatave dhe Siperfaqeve

Pika	X	Y
1	414562.485	4704388.782
2	414531.412	4704302.894
3	414527.988	4704181.372
4	414561.159	4704079.398
Siperfaqja e zones qe rehabilitohet		14400 m2

Shpjegues

- *Tiça e sipërfaqes*
- *Rrethimet fjalitike e limit*
- *Rrethet*
- *Rrethetja para devijimit*

EMRI I PROJEKTT:
Nivellimi i HEC-ave të Dredhshëm dhe Çermeti në Lirinë e Valbonës - Rrethi Tropojë

ADRESA E PROJEKTT:
Tropoje / Shqipëri

POROSITESH:
"Dredhja Energy" s.p.a

HARTOJ:
Ing. Tanush Caushti

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. i projektit: / / 20..

Data: / / 20..

GRUPI I PROJEKTTIMIT:

Grupi 2: Lirija, Dredhja, Tropoja, Shqipëri

Projektitues:

Kontraktori: Tropoja Energy s.p.a

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per raport	02/06/2017

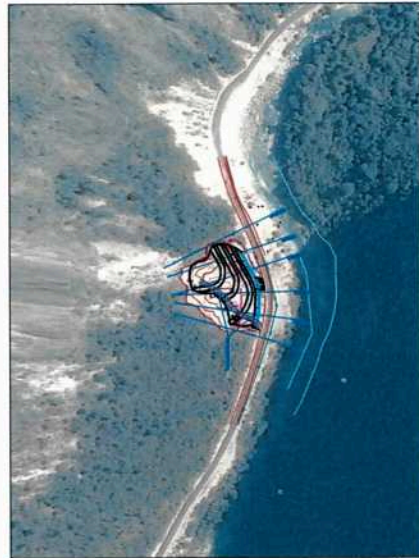
Emri i Flises:

PKA 7 LIVADH ÇEREM
KJM 0+000 - 0+360

Numeri i Flises:

I-00

PLANIMETRIA E VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"

X=422172.832
Y=4694176.214

X=422188.799
Y=4694179.205

X=422217.173
Y=4694155.622

Rruga Shërbimi për komionat

X=422159.456
Y=4694143.614

X=422211.043
Y=4694124.449

X=422131.071
Y=4694108.998

Rruga Nacionale
Bajram Curri – Valbone

Thëmbër e skarpates
me gure (rip-rap)

X=422177.379
Y=4694107.273

0+00.0

0+020.0

0+040.0

0+080.0

0+100.0

Te dhena per Vend depozitimin	
Pika	X Y
Sipefaqja e Zones	3934 m ²
Kapaciteti i Materialit	22,000.0 m ³

Legjenda:

- Rruga Nacionale Bajram Curri - Valbone
- Konture dhe Berma te Vend Depozitimit
- Lumi
- Thëmbër e Skarpates me gure (Rip Rap)
- Mbjellje me Bar

EMRI I PROJEKUT:
Lumi i Rrethit M. Dugobas dhe Çeremot ne Lumine e Valbones - Rrethi Tropoje

ADRESA E PROJEKUT:
Tropoje / Shqiperi

FOROSITESI:
"Dragobas Energy" sh.p.k

HARTO:
Ing. Aurel Jemshaj

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. i projektit: 31/05/2017
Data:

GRUPI PROJEKTIMIT:
Grupi 2
Ligj. 46/2003

RISHIKIMET

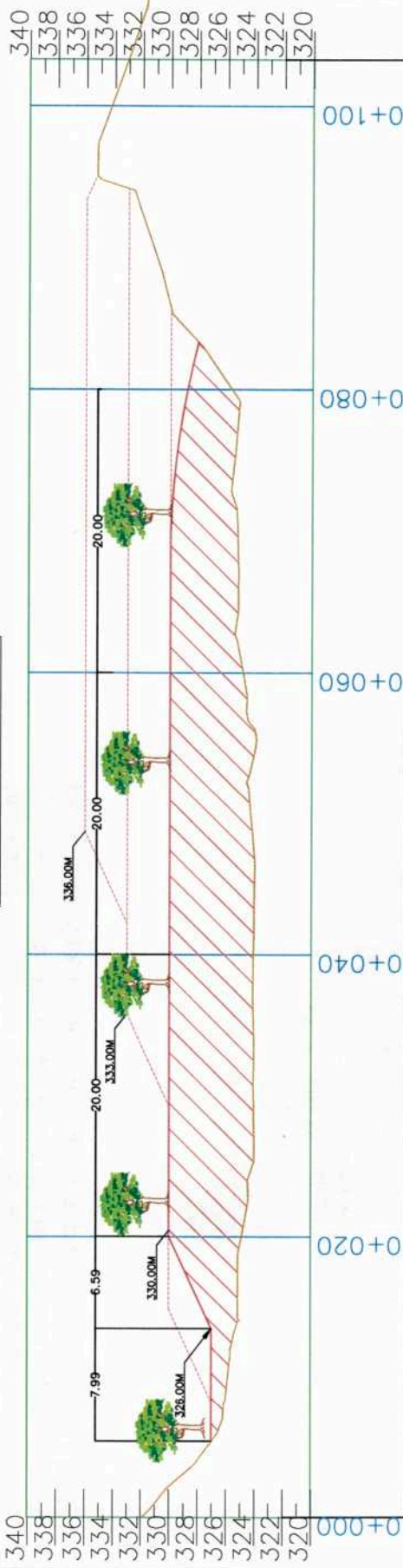
No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	31/05/2017

PLANIMETRIA E VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"

Emri i Files:
I-01

PROFILI GJATESOR I VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"

PROFILI GJATESOR

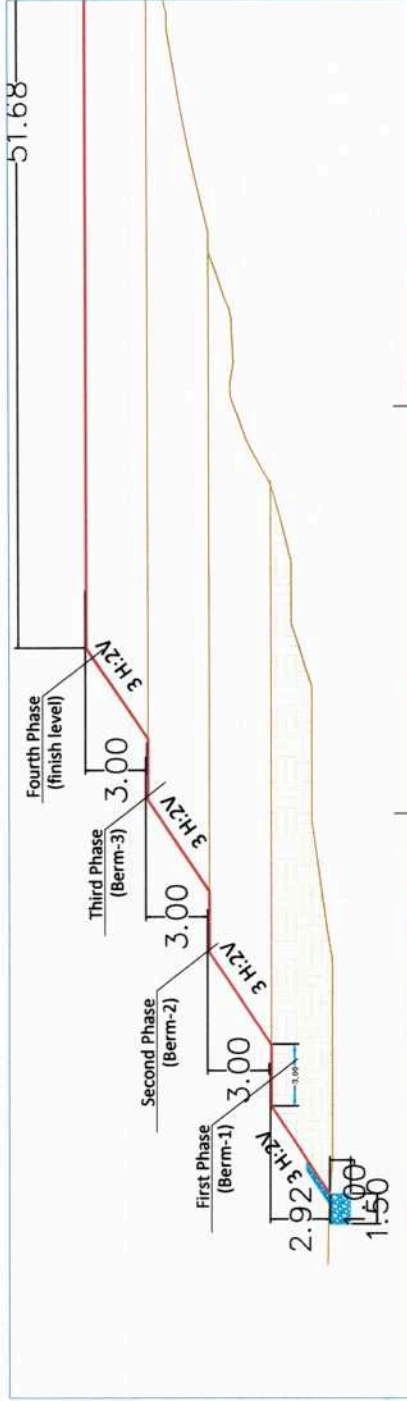

		EMRITI PROJEKTI: Ndërtimi i HEC-ve të Dragoibës dhe Çeremës në Lirinë e Valbonës - Rrethi Tropojë	
ADRESA E PROJEKTI: Tropoje / Shqipëri		POROSITËSI: "Dragoibë Energy" sh.p.k	
HARTO: Ing. Aurel Jenishaj			
FAZA: PROJEKT ZBATIM			
Nr. I projektit: 31/05/2017		Data: 31/05/2017	
GRUPI PROJEKTIMIT:			
Projektori:	Grupi 2:	LJ. S. DRAGOIBË	
Projektuesi:	Amri Jenishaj		
Kontributi:	Tamara Çeliku		
Misioni:	Kontributi Dragoibë		
RISHIKIMET			
No.	Rev.	Data	
00	Per zbatim	31/05/2017	
Emri i Fshes:			
PROFILI GJATESOR I VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"			
Numri i Fshes:			
I-02			
Shkalla:			

PLANI I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"

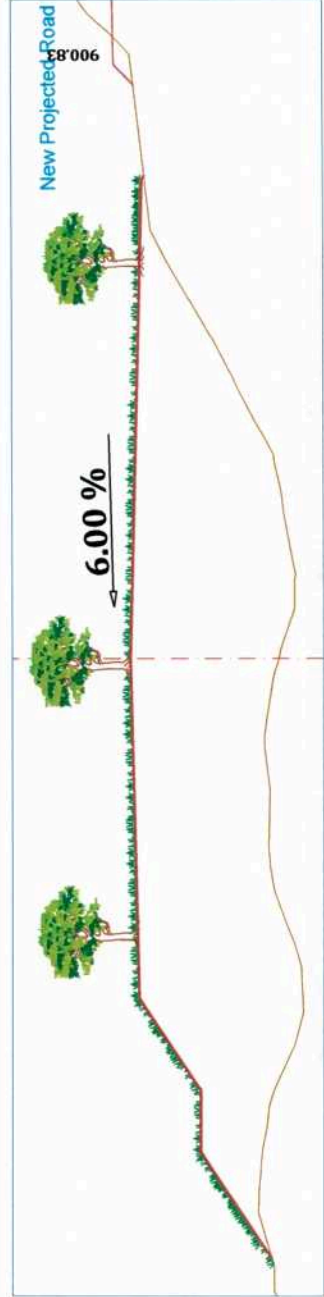
FAZA 4

Mbushja me materialin e sjelle nga Objekti i Ndertimit dhe ngjeshja e tij, pas krijimit te mbushjes uniforme. Ngjeshja duhet te kryhet me trashesi jo me shume se 30cm. Kur ky proces te perfundoje te realizohet pjerresia e skarpates dhe krijimi i bermes Nr.1. E njejta procedure edhe per bermat e tjera.

FAZA 5

Ndertimi i shtreses me humus dhe mbjelja me bimese. Eshte e rekomanduar fort qe te mbillet ajo lloj bimesie me ate lloj lartesis ne pershtatje me klimen, peisazhin dhe ambientin.

EMRI I PROJEKTI:
Ndertimi i HEC-ve te Dragobit dhe Centralit te Lumit e Valbonës - Rrethi Tropoje

ADRESA E PROJEKTI:
Tropoje / Sheqperi

POROSITESI:
"Dragobit Energy" sh.p.k

HARTO:
Ing. Aurel Jenishaj

FAZA:
PROJEKT ZBATIM

Nr. i Projektit: 31/05/2017
Data:

GRUPI PROJEKTIMIT :
Gener 2 (L.K.L.ENERGY)

Projektori:	Arant Jashari
Kontrolluesi:	Tamash Cashi
Miruesi:	Krenar Shqepi

RISHIKIMET

No.	Rev.	Data
00	Per zbatim	31/05/2017

Emri i Files:

PLANI I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE TE VENDEPOZITIMIT TE "ISH KARRIERES"

Numri i Files:

I-07

Shkalla

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI I MINISTRAVE
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

V E N D I M

Nr. 6, Datë 08.04.2014

P Ë R

MIRATIMIN E LEJES ZHVILLIMORE KOMPLEKSE PËR NDËRTIMIN E
HIDROCENTRALIT "DRAGOBIA", KOMUNA MARGEGAJ, QARKU KUKËS

Në mbështetje të neneve 70/8 dhe 70/11 të Ligjit nr. 10119, datë 23.04.2009 "Për Planifikimin e Territorit", i ndryshuar, të VKM-së nr. 502, datë 13.07.2011 "Për Miratimin e Rregullores Uniforme të Kontrollit të Zhvillimit të Territorit", i ndryshuar, VKM-së nr. 887, datë 03.10.2013 "Për përbërjen e Këshillit Kombëtar të Territorit", me propozimin e Ministrit të Energjisë dhe Industrisë, Këshilli Kombëtar i Territorit,

V E N D O S I:

1. Miratimin e Lejes Zhvillimore Komplekse-për ndërtimin e hidrocentralit "Dragobia" në lumin Valbonë, Komuna Margegaj, Qarku Kukës, me subjekt kërkues shoqërinë koncesionare "Dragobia Energy" Sh.p.k.
2. Pjesë përbërëse të këtij vendimi janë:
 - a. Dokumenti i Rregullores së Lejes Zhvillimore Komplekse;
 - b. Harta e Planvendosjes së Strukturave.
3. Formulari i Lejes Zhvillimore Komplekse i jepet subjektit kërkues vetëm pas pagesës së taksës së ndikimit në infrastrukturë.
4. Ngarkohet Ministria e Energjisë dhe Industrisë për zbatimin e këtij vendimi.
5. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI
EDI RAMA

ZËVENDËS KRYETARE E KKT

EGLANTINA GJERMENI

MINISTËR I ZHVILLIMIT URBAN

Z. DAMIAN GJIKNURI

MINISTËR I ENERGISË DHE INDUSTRIË

SEKRETARE E KKT

ADELINA GRECA

DREJTORE E AGJENCISË KOMBËTARE TË PLANIFIKIMIT TË TERRITORIT

